

HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

No 9/2003

Cena \$ 2.50

SEPTEMBER 2003

Tovaryšstvo Ježíšovo - Jezuité

Jezuitský řád - Tovaryšstvo Ježíšovo (Societas Jesu - S.J.) byl založen v roce 1534 v Paříži svatým Ignácem z Loyoly. Od svého založení řád působil na mnoha úsecích života církve. Jeho členové jsou činní například jako misionáři doma i v zámorí, dávají exercicie, konají kázání, vyučují na školách, zejména vyšších stupňů (na gymnasiích a na univerzitách), působí jako vědečtí pracovníci v řadě oborů, vypomáhají v duchovní správě. Dodnes je tento řád rozšířen po celém světě.

Na přelomu středověku a novověku se v 15. a 16. století ocitla katolická církev ve svízelné situaci. Mnohé zlořády v samotné církvi volaly po reformě, jak u duchovenstva, tak u věřícího lidu. Přes mnohé snahy církve o očistu před Bohem a o prohloubení náboženské výchovy věřících se reformu nepodařilo uskutečnit, a to dokonce ani na koncilu, který se konal v Lateráně (1512-1517). Výsledkem bylo to, že přišla tzv. reformace, kterou odstaroval Martin Luter v Německu a Oldřich Zwingli a Jan Kalvín ve Švýcarsku, a která vyvolala obrovské bouře v životě církve v celé Evropě a ve svých důsledcích znamenala odpad celých zemí od katolické církve.

V této situaci se objevuje na scéně církevních dějin Tovaryšstvo Ježíšovo, aby přispělo ke katolické reformě, k pozvednutí křesťanského života a mravů Božího lidu a také k obnově těch, kterým Bůh svůj lid svěřil do péče. Zakladatelem této nové řehole - Společnosti Ježíšovy - se stal svatý Ignác z Loyoly. Jeho cílem však původně nebylo organizovat katolickou protireformaci, ale původně toužil po Svaté zemi, kde si přál být misionářem mezi mohamedány a získat je pro Krista.

Svatý Ignác se narodil ve Španělsku na zámku Loyola v roce 1491 - rok před objevením Ameriky. Byl nejmladší z 12 sourozenců. Poněvadž byl posledním ze všech synů, byl podle tehdejších šlechtických zvyklostí určen pro církevní dráhu. Jenže nejmladší potomek Loyolů nejevil žádný zájem o kněžské povolání. Jeho šat hýřil všemi barvami. Stal se pá-

žetem a začal hltat rytířské a zamilované romány. Byl skvělým a galantním důstojníkem i udatným válečníkem, dokud ho nepotkalo neštěstí. Ve válce mezi španělským králem a německým císařem Karlem V. a francouzským králem Františkem I. bylo obleženo španělské město Pamplona. Ignác je hájil jen s hrstkou vojáků, ale velmi houževnatě, až mu při jednom útoku dělová koule přerazila nohu. Raněného Ignáce odnesli na nosítkách z boje a vrátil se na rodný zámek, aby se zde zotavil. Léčení bylo velmi dlouhé a bolestné. Rána se hojila velmi pomalu. Mladý důstojník měl dlouhou chvíli, a tak se začal shánět po nějakém rytířské či milostném románu, aby si ji ukrátil. V domě však žádné takové knihy neměli. Nakonec jeho švagrová v jedné truhlici objevila dvě staré knihy: Život Kristův a Životopisy svatých. Ignác chvíli četl, ale potom knihy odložil a vzpomínal na svůj dobrodružný život. Tyto vzpomínky ho však potěšily jen na chvíli a pak se dostavil smutek a prázdnota. Když vzal opět do rukou zbožné knihy a přemýšlel pak o tom, co v nich četl, byl naplněn pokojem a radostí. Za čas poznal tento velký rozdíl a pochopil, že rytířská dobrodružství nic neznamenaají ve srovnání s činy Kristových bojovníků. To se stalo základem jeho hluboké konverze. Když se uzdravil, rozhodl se jít novou cestou. Nebude již důstojníkem španělského krále, ale bude z něho Kristův voják.

Svůj nový život začal tím, že vzdal úctu Panně Marii Montserratské. U jejích nohou odložil a ponechal svůj rytířský šat i zbraně. Poté určitou dobu žil jako kajcíník v jeskyni. Pak se vydal na pouť do Svaté země, kde chtěl být misionářem mohamedánů. Tomuto jeho úsilí se však postavili do cesty františkáni, jako strážcové Svatého hrobu v Jeruzalémě, a zdůrazňovali své pravomoci dané jim papežem. A tak se Ignác vrátil do Evropy a zde kolem sebe schromáždil stejně smýšlející a začal působit. Lidé si jej oblíbili, vzbuzoval u nich obdiv i náklonnost a svým úsměvem získával jejich srdce. Poněvadž se rozhodl

Klementinum - barokní knihovna z roku 1727

působit jako misionář, tak musel napřed zasednout do školních lavic a s ostatními studenty, podstatně mladšími, začít od počátku latinskou gramatiku i ostatní předměty. Jistě mu při studiích nebylo lehké, ale vydržel a po letech zakončil svoje studia akademickým titulem - magister.

Rozhodl se v budoucnosti vyhledávat jen větší oslavu Boha. Zde vzniká jeho životní heslo, které se stává heslem celého řádu: „Omnia ad maiorem Dei gloriam“ (stručně OAMDG) - všechno k větší slávě Boží. Pod dojmem duchovních vzorů a na základě vlastních zkušeností sestavil Ignác jádro své slavné knížky: „Duchovní cvičení“ nebo-li „Exercicie“. Ty se staly základem i pozdějších stanov řádu. V tomto období shromažďuje kolem sebe Ignác univerzitní studenty a získává je pro svůj cíl. 15. srpna 1534 uzavírá spolu se šesti druhy v malém kostelíčku na úpatí Montmartru u Paříže posvátný slib, že po skončení studií začnou žít v chudobě a odejdou do Jeruzaléma, kde „se budou

Pokračování na str. 14

*Foto na titulní straně:
Jezuitský kostel svatého Ignáce
v Praze na Karlově náměstí.*

Služebník Boží biskup Vasil Hopko bude blahorečen

Zprávy z Vatikánu nedávno zveřejnily informaci, že při 3. pastorační návštěvě papeže Jana Pavla II. na Slovensku se uskuteční v Bratislavě 14. září 2003 blahorečení dvou Božích služebníků: řeckokatolického biskupa v Prešově Vasilu Hopku (1904-1976) a sestry Zdenky Schelingové (1916-1955), kteří byli za komunistického režimu v bývalé ČSSR vězněni a mučeni.

Když komunistický režim v roce 1950 násilně zlikvidoval Řeckokatolickou církev, byl biskup Hopko internován. Po propuštění pracoval jako pomocný dělník a v pastorači působil tajně. V roce 1968 vytvořil spolu se 163 kněžími a 66 laiky tzv. Akční výbor a usiloval o znovuzaložení Řeckokatolické církve na Slovensku. Ta byla oficiálně schválena v témže roce. Sestra Zdenka Schelingová zemřela po svém propuštění z komunistického žaláře na následky krutého mučení.

Dnes si chceme přiblížit život budoucího blahoslaveného – Vasilu Hopku. Je to již třetí biskup řeckokatolické církve, který bude v poslední době povýšen ke cti oltáře. Prvním blahoslaveným se stal biskup z Podkarpatské Rusi Theodor Romža, kterého Svatý otec blahorečil při návštěvě Ukrajiny 27. června 2001, druhým byl biskup z Prešova Pavel Petr Gojdič, který byl blahorečen Svatým otcem 4. listopadu 2001 v Římě. Těmto blahorečením předcházela dlouhý proces a není bez zajímavosti, že jako první podali žádost o beatifikaci řeckokatoličtí biskupové z Ameriky. Originální dokument, psaný anglicky, oznamuje řeckokatolíkům v USA, že proces blahorečení otce biskupa Hopku a dalších dvou biskupů začal v roce 1986. Dokument nese podpis pěti amerických biskupů. Fotokopii anglického originálu připojujeme k tomuto článku. V bývalém socialistickém Československu totiž s beatifikačním procesem biskupa Hopku nemohli nic udělat. Řím mohl jednat jenom úřední cestou, která byla komunisty tehdy u nás zakázaná, a ilegální pokusy od nás by se brzy prozradily.

Otec biskup Vasil (česky Bazil) Hopko vstoupil do pozemského života 21. dubna 1904 ve vesničce Hrabské u Bardejova. Jeho rodiče byli chudobnými rolníky. Jeho otec v červnu 1905 při zvonění usmrtil blesk. Jeho maminka v naději na získání většího kusu chleba pro své dvě děti v roce 1908 odešla do Ameriky. Pracovala v městě New Brunswick v státě New Jersey. Co vydělala, zasílala svému otci, který se staral o její dvě děti. Když se její bratr stal knězem, tak vzal syna své sestry na faru. Postaral se i o jeho studia na gymnáziu.

V roce 1923 po maturitě vstoupil Vasil do semináře v Prešově, kde ukončil teologická studia v roce 1928. Nemoc ovšem o rok oddálila jeho kněžské svěcení. V době své nemoci se s důvěrou obracel k Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu.

Po svém vysvěcení v roce 1929 odešel do Prahy, kde se stal farářem. Tehdejší Československo totiž zahrnovalo i Podkarpatskou Rus, a proto bylo nutné zřídit v Praze pro řeckokatolíky farnost. Pražský arcibiskup František Kordač jim

věnoval kostel sv. Klimenta nedaleko Karlova mostu. Tuto řeckokatolickou farnost v Praze potvrdila v roce 1934 i Svatá stolice v Římě. O tuto farnost se horlivě staral jako duchovní správce otec Vasil - ukazoval lásku k chudým, dělníkům i opuštěné rusínské mládeži. Byl prostě otcem řeckokatolíkům v Praze. V roce 1930 se jeho maminka vrátila z Ameriky a 6 a půl roku se o svého syna v Praze starala. V roce 1936 se otec Vasil vrátil do Prešova a v Bratislavě dokončil v roce 1940 doktorát z posvátné teologie; svou přípravu k doktorátu začal ovšem již v Praze. Stal se v Prešově spirituálem v kněžském semináři a později sekretářem biskupa, nyní blahoslaveného Pavla Petra Gojdiče, a nakonec pak profesorem morálky a pastorálky na Vysoké teologické škole v Prešově.

V roce 1947 papež Pius XII. jmenoval doktora Hopku pomocným biskupem nynějšího blahoslaveného biskupa Pavla Petra Gojdiče. Blahoslavený Pavel si uvědomoval slova mystičky Terezie Neumannové z Německa, která mu již

Pokračování na str. 13

LITURGICKÁ ČTENÍ

Povýšení svatého kříže - 14.září 2003

1. ČTENÍ - Nm 21, 4b-9

Čtení ze čtvrté knihy Mojžíšovy.

Hebreové táhli směrem k Rákosovému moři a lid už omrzelo být stále na cestě. Lidé mluvili proti Bohu i Mojžíšovi: „Proč jste nás vyvedli z Egypta? Abychom umřeli tady na poušti. Není chléb ani voda. Už máme dost té hladové stravy.“ Hospodin poslal proto na lid jedovaté hady, jejichž uštknutí způsobilo smrt mnoha lidí z Izraele. Lidé přišli k Mojžíšovi a řekli: „Hřešili jsme, když jsme mluvili proti Hospodinu a proti tobě; modli se k Hospodinu, aby od nás odstranil hady.“ A Mojžíš se modlil za lid. Hospodin řekl Mojžíšovi: „Udělej si hada a vztýč ho na kůl; každý uštknutý, když se na něj podívá, zůstane na živu.“ Mojžíš zhotovil měděného hada, vztýčil ho na kůl, a když had někoho uštkl a ten pohlédl na měděného hada, zůstal na živu.

2. ČTENÍ - Flp 2, 6-11

Jádrem Pavlova hymnu je protiklad ponížení a povýšení. Nejprve ukazuje stav Krista jako člověka: objevil se na této zemi lidí zachránit. Jeho zřeknutí se rovnosti s Otcem je vyjádřeno pěti rozhodnutími (zřít se sebe, vzít na sebe přirozenost služebníka, stát se jedním z lidí, ponížit se, stát se poslušným). Kříž je propastí ponížení, ale také vrcholem druhé fáze hymnu, povýšením ve velikonoční slávě. Jako trpící Služebník ze čtvrté Izaiášovy písně (kap. 53) je i Ježíš „povýšen“ a ustanoven Pánem všech bytostí, které vykoupil a přivedl zpět k Bohu. Nyní vládne jako král, má jméno „Pán“, tj. nevyslovitelné jméno Boží (JHVH).

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Filipánům.

Kristus Ježíš, ačkoli má božskou přirozenost, nic nelpěl na tom, že je rovný Bohu, ale sám sebe se zřekl, vzal na sebe přirozenost služebníka a stal se jedním z lidí. Byl jako každý jiný člověk, ponížil se a byl poslušný až k smrti, a to k smrti na kříži. Proto ho také Bůh povýšil a dal mu Jméno nad každé jiné jméno, takže při Ježíšově jménu musí pokleknout každé koleno na nebi, na zemi i v podsvětí a každý jazyk musí k slávě Boha Otce vyznat: Ježíš Kristus je Pán.

EVANGELIUM - Jan 3, 13-17

Středem Ježíšovy rozmluvy s Nikodémem je úvaha o hadu na poušti, o němž čteme v prvním čtení dnešního svátku. Paralela je zřejmá: hadu odpovídá Syn člověka. Po „vyvýšení“ ve Satrém zákoně nastupuje Kristovo „povýšení“. Životu, který získal uštknutý pohledem víry na znamení hada, odpovídá „život věčný“, který dává Kristus povýšený na kříž tomu, kdo v něho věří. Povýšením na kříž se projevuje spásitelská láska: „Bůh tak miloval svět, že dal svého jednorozeného Syna“. Smrt a oslavení Krista se musí číst v tomto znamení lásky. Podle Jana je Kristovo povýšení na kříž, tj. jeho pascha, kořenem spásy a zjevením jeho lásky.

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš řekl Nikodémovi: „Nikdo nevystoupil do nebe kromě toho, který sestoupil z nebe, totiž Syn člověka. Jako Mojžíš vyvýšil na poušti hada, tak musí být vyvýšen Syn Člověka, aby každý, kdo věří, měl skrze něho život věčný. Neboť tak Bůh miloval svět, že dal svého jednorozeného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. Bůh přece neposlal svého Syna na svět, aby svět odsoudil, ale aby svět byl skrze něho spasen.“

25.neděle v mezidobí - 21.září 2003

1. ČTENÍ - Mdr 2, 12a,17-20

Čtení z knihy Moudrosti.

Bezbožníci řekli: „Číhejme na spravedlivého, podívejme se, zda jsou pravdivá jeho slova, zkusme, jak to s ním skončí. Je-li spravedlivý Božím synem, Bůh se ho ujme a vysvobodí ho z ruky protivníků. Zkoušejme ho soužením a trápením, abychom poznali jeho mírnost a přesvědčili se o jeho trpělivosti. Odsudme ho k hanebné smrti, zda najde ochranu, jak říká.“

2. ČTENÍ - Jak 3, 16-4,3

Čtení z listu svatého apoštola Jakuba.

Milovaní! Kde vládne nevraživost a sobeckost, tam je zmatek a kdejaká špatnost. Moudrost shora je však především čistá, dále pokojná, shovívavá, poddajná, plná milosrdenství a dobrých skutků, ne obojetná ani pokrytecká. Ti, kdo usilují o pokoj, rozsévají v pokoji semeno, jehož plodem je spravedlnost. Z čeho vznikají války, z čeho boje mezi vámi? Jen z vašich žádostí, které bojují ve vašich údech. Žádáte, ale nemáte; zabijíte a nenávidíte, a přesto nemůžete dosáhnout ničeho; bojujete a válčíte, ale nic nemáte, protože neprosíte. Prosíte, a nic nedostáváte, protože prosíte špatně: chcete to potom rozplýtvat na své rozkoše.

EVANGELIUM - Mk 9, 30-37

Slova svatého evangelia podle Marka.

Ježíš a jeho učedníci sestoupili z hory a procházeli Galilejí, ale on nechtěl, aby o tom někdo věděl. Poučoval totiž své učedníky a říkal jim: „Syn člověka bude vydán lidem do rukou a zabijí ho, ale za tři dni po své smrti vstane.“ Oni však té řeči nerozuměli, ale báli se ho zeptat. Potom přišli do Kafarna. Když byl v domě, zeptal se jich: „O čem jste cestou rozmlouvali?“ Oni mlčeli, protože cestou mezi sebou rozmlouvali o tom, kdo z nich je největší. Ježíš se posadil, zavalal si svých Dvanáct a řekl jim: „Kdo chce být první, ať je ze všech poslední a služebníkem všech.“ Pak vzal dítě, postavil ho před ně, objal ho a řekl jim: „Kdo přijme jedno z takových dětí kvůli mně, mne přijímá; a kdo mne přijme, nepřijímá mne, ale toho, který mě poslal.“

26.neděle v mezidobí - 28.září 2003

1. ČTENÍ - Num 11, 25-29

Čtení ze čtvrté knihy Mojžíšovy.

Hospodin sestoupil v oblaku a mluvil k Mojžíšovi; vzal z ducha, který spočíval na něm, a dal ho sedmdesáti mužům starcům. Když na nich duch spočinul, dostali se do prorockého vytržení, ale později se to už nestalo. Dva muži z nich zůstali v táboře, jmenovali se Eldad a Medad. I na nich spočinul duch, neboť byli mezi těmi, kdo byli písemně určeni. Nevýšli však do stánku úmluvy a dali se do prorokování v táboře. Tu přiběhl jeden chlapec a oznámil Mojžíšovi: „Eldad a Medad prorokují v táboře.“ Jozue, syn Nunův, Mojžíšův služebník od mládí, řekl: „Pane můj, Mojžíši, zabraň jim v tom!“ Mojžíš mu odpověděl: „To tak žárlíš kvůli mně? Kéž by Hospodin udělal z celého národa proroky, kéž by dal Hospodin spočinout svému duchu na nich!“

2. ČTENÍ - Jak 5, 1-6

Čtení z listu svatého apoštola Jakuba.

Nuže tedy, vy boháči: plačte a naříkejte nad strastmi, které na vás přijdou. Vaše bohaté zásoby hnijí a vaše šatstvo rozežirají molí. Vaše zlato a stříbro rezaví, a ten rez bude svědčit proti vám a strávi

vaše tělo jako oheň. Hromadili jste si majetek i v tyto poslední dny. Ale mzda, o kterou jste ošidili sekáče, kteří vám požali pole, ta mzda křičí a křik vašich ženců pronikl k sluchu Pána zástupů. Na zemi jste hýřili a oddávali se rozkoším, krmili jste se i tehdy, když už už nastávala řež. Odsoudili jste spravedlivého a připravili ho o život - a on se vám nebrání.

EVANGELIUM - Mk 9, 38-43.45.47-48

Slova svatého evangelia podle Marka.

Jan řekl Ježíšovi: „Mistře, viděli jsme někoho, jak vyhání zlé duchy v tvém jménu. Bránili jsme mu, protože není tvým učedníkem.“ Ježíš však řekl: „Nebráňte mu! Přece žádný, kdo ve jménu mém vykoná zázrak, nemůže pak hned o mně mluvit špatně. Kdo není proti nám, je s námi. Kdokoli vám podá číši vody proto, že jste Kristovi, amen, pravím vám: nepřijde o svou odměnu. Kdo by svedl ke hříchu jednoho z těchto nepatrných, kteří věří ve mne, pro toho by bylo lépe, aby mu dali na krk mlýnský kámen a hodili ho do moře. Svádí-li tě tvá ruka, usekni ji! Je pro tebe lépe, abys vešel do života bez ruky, než abys přišel s oběma rukama do pekla, do neuhasitelného ohně. Svádí-li tě tvoje noha, usekni ji! Je pro tebe lépe, abys vešel do života bez nohy, než abys byl s oběma nohama uvržen do pekla. Svádí-li tě tvoje oko, vyloupni ho! Lépe, abys vešel do Božího království jednooký, než abys byl s oběma očima uvržen do pekla, kde jejich červ nehyne a oheň nehasne.“

27.neděle v mezidobí - 5.října 2003

1. ČTENÍ - Gen 2, 18-24

Čtení z první knihy Mojžíšovy.

Hospodin Bůh řekl: „Není dobré, že člověk je sám. Udělám mu pomocníka, který by se k němu hodil.“ Hospodin Bůh uhnětl z hlíny všechnu divokou zvěř a všechno nebeské ptactvo a přivedl je k člověku, aby viděl, jaké jim dá jméno: takové mělo být jejich jméno, jak by všechny živočichy pojmenoval. A člověk dal jméno všem krotkým zvířatům, nebeskému ptactvu a veškeré divoké zvěři, ale pro člověka se nenašel pomocník, který by se k němu hodil. Tu Hospodin Bůh seslal na člověka hluboký spánek, a když usnul, vzal jedno z jeho žeber a to místo uzavřel masem. Hospodin Bůh pak ze žebra, které vzal z člověka, vytvořil ženu a přivedl ji k člověku. Ten zvolal: „To je konečně kost z mých kostí a tělo z mého těla. Bude se nazývat manželkou, neboť z manžela byla vzata.“ Proto muž opustí otce i matku a přidrží se své ženy a budou jeden člověk.

2. ČTENÍ - Žid 2, 9-11

Čtení z listu Židům.

Bratři! Vidíme, že Ježíš, který byl trochu ponížěn pod anděly, protože vytrpěl smrt, je korunován slávou a ctí, aby z milosti Boží za všechny lidi podstoupil smrt. Bylo jistě vhodné, aby ten, pro něhož a skrze něhož je všechno, přivedl do slávy mnoho synů tím, že utrpením zdokonalil původce jejich spásy. Vždyť ten, kdo posvěcuje, i ti, kteří jsou posvěcováni, mají stejný původ. Proto se neostýchá nazývat je svými bratry.

EVANGELIUM - Mk 10, 2-16

Slova svatého evangelia podle Marka.

Přišli farizeové a zeptali se Ježíše, smí-li se muž se ženou rozvést, chtěli ho tím přivést do úzkých. Odpověděl jim: „co vám přikázal Mojžíš?“ Řekli: „Mojžíš dovolil vystavit jí rozlukový list a rozvést se.“ Ježíš jim řekl: „Pro tvrdost vašeho srdce vám napsal tento příkaz! Na začátku při stvoření však Bůh 'učinil lidi jako

muže a ženu'. 'Proto opustí muž otce i matku, připojí se ke své ženě, a ti dva budou jeden člověk.' Už tedy nejsou dva, ale jeden. A proto: co Bůh spojil, člověk nerozlučuje!' V domě se ho učedníci ještě jednou na to zeptali. Řekl jim: „Kdo se rozvede se svou ženou a ožení se s jinou, dopouští se vůči ní cizoložství. Rozvede-li se žena se svým mužem a vdá se za jiného, dopouští se cizoložství.“ Matky přinášely k Ježíšovi děti, aby jim požehnal. Ale učedníci jim to zakazovali. Když to Ježíš viděl, rozmrzelo ho to a řekl jim: „Nechte děti přicházet ke mně, nebráňte jim, neboť takovým patří Boží království. Amen, pravím vám: Kdo nepřijme Boží království jako dítě, vůbec do něho nevejde.“ Bral je do náručí, kladl na ně ruce a žehnal jim.

28.neděle v mezidobí - 12.října 2003

1. ČTENÍ - Mdr 7, 7-11

Čtení z knihy Moudrosti.

Modlil jsem se, a byl mi dán rozum, prosil jsem, a ducha moudrosti v úděl jsem přijal. Jí jsem dal přednost před žezly a trůny a bohatství ve srovnání s ní jsem pokládal za nic. Nesrovnával jsem s ní neocenitelný drahý kámen, protože všechno zlato je vzhledem k ní jen troška písku a za bláto lze počítat vedle ní stříbro. Miloval jsem ji nad zdraví a krásu, chtěl jsem ji mít raději než denní světlo, poněvadž nehasne její záře. Spolu s ní se mi dostalo všeho dobra a skrze ni nespočetného bohatství.

2. ČTENÍ - Žid 4, 12-13

Čtení z listu Židům.

Boží slovo je plné života a síly, ostřejší než každý dvojsečný meč: proniká až k rozdělení duše a ducha, kloubů a morku, a pronáší soud i nad nejvnitřnějšími lidskými myšlenkami a hnutími. Není tvora, který by se před Bohem mohl ukrýt, před jeho očima je všechno nahé a odkryté a jemu se budeme zodpovídat.

EVANGELIUM - Mk 10, 17-30

Slova svatého evangelia podle Marka.

Když se Ježíš vydával na cestu, přiběhl nějaký člověk, poklekl před ním a ptal se ho: „Mistře dobrý, co musím dělat, abych dostal věčný život?“ Ježíš mu odpověděl: „Proč mě nazýváš dobrým? Nikdo není dobrý, jenom jeden: Bůh. Znáš přikázání: 'Nezabiješ, nezcizoložíš, nepokradeš, nevydáš křivé svědectví, nebudeš podvádět, cti svého otce i matku!'“ On mu na to řekl: „Mistře, to všechno jsem zachovával od svého mládí.“ Ježíš na něho pohlédl s láskou a řekl mu: „Jedno ti schází: Jdi, prodej všechno, co máš, a rozdej chudým, a budeš mít poklad v nebi. Pak přijď a následuj mě!“ On pro to slovo zesmutněl a odešel zarmoucen, protože měl mnoho majetku. Ježíš se rozhlédl a řekl svým učedníkům: „Jak těžko vejdou do Božího království ti, kdo mají bohatství!“ Učedníci užasli nad jeho slovy. Ježíš jim však znovu řekl: „Děti, jak je těžké vejít do Božího království! Spíš projde velbloud uchem jehly, než vejde bohatý do Božího království.“ Oni užasli ještě víc a říkali si mezi sebou: „Kdo tedy může být spasen?“ Ježíš na ně pohlédl a řekl: „U lidí je to nemožné, ale ne u Boha. Vždyť u Boha je možné všechno.“ Tu mu řekl Petr: „My jsme opustili všechno a šli jsme za tebou.“ Ježíš odpověděl: „Amen, pravím vám: Nikdo není, kdo by opustil dům, bratry nebo sestry, matku nebo otce, děti nebo pole pro mě a pro evangelium, aby nedostal stokrát víc nyní v tomto čase: domy, bratry a sestry, matky a děti i pole, a to i přes pronásledování, a v budoucím věku život věčný. A tak mnozí první budou posledními a poslední prvními.“

ZPRÁVY Z VLASTI

Carolina od 1. do 31.srpna 2003

Politické události

**Vicepremiér a ministr
spravedlnosti Rychetský
podal demisi na obě funkce**

Pavel Rychetský (59) podnikl poslední krok k tomu, aby ho prezident Václav Klaus mohl jmenovat ústavním soudcem. Bývalý advokát podal v pondělí 4.srpna demisi na obě vládní funkce. Demisi předložil hlavě státu prostřednictvím premiéra Vladimíra Špidly. Kvůli funkci ústavního soudce se Rychetský už vzdal své stranické příslušnosti (Česká strana sociálně demokratická). Kromě ministra spravedlnosti a vicepremiéra byl Rychetský také senátorem. Mandát mu automaticky skončí dnem přijetí funkce ústavního soudce. Do funkce ho navrhl prezident Václav Klaus a jeho návrh schválil 16.července Senát. Post místopředsedy vlády by měl po Rychetském podle tisku převzít ministr financí Bohuslav Sobotka. Českou justici bude dočasně řídit sám premiér. Jako o kandidátovi na ministra spravedlnosti uvažoval premiér Špidla o jihočeském právníkovi Vladimíru Papežovi. Ten se ale možnosti stát se ministrem vzdal kvůli aféře s alkoholem za volantem. Deník Blesk navíc informoval o údajných Papežových návštěvách erotických klubů. Ještě předtím byl osloven předseda Městského soudu v Praze Jan Svaček, ten však nabídku stát se ministrem odmítl. Spekulovalo se také o ministryni školství Petře Buzkové a poslancích Zdeňku Koudelkovi a S. Křečkovi (všichni ČSSD).

**Senát válčí s prezidentem,
aneb jmenování nových
ústavních soudců**

Prezident Václav Klaus 6.srpna na zámku v Lánech jmenoval do funkcí nové ústavní soudce. Ústavní soud (US) sídlící v Brně bude mít tedy už deset členů, což je dostatečný počet k tomu, aby mohl například rušit části zákonů. Funkcí se ujali Pavel Hollander a Vojen Guttler, kteří už v Ústavním soudu působili. Kromě nich prezident jmenoval ústavním soudcem a předsedou US bývalého vicepremiéra a ministra spravedlnosti Pavla Rychetského. Ze čtyř dalších prezidentových kandidátů na ústavního soudce prošla v horní komoře parlamentu 6.srpna jen senátorka Dagmar Lastovecká (ODS). Václav Klaus to označil za "naprosto skandální". Česká média interpretovala zamítnutí návrhů jako vyhlášení války Senátu prezidentovi. Již v předchozích kolech odmítl Senát schválit jmenování Aleše Pejchala ústavním soudcem, nicméně další kandidáty Milošlava Výborného, Pavla Hollandera, Vojena Guttlera a Pavla Rychetského do funkcí propustil. Tentokrát neprošli sítí senátního hlasování Václav Pavlíček, vedoucí katedry ústavního práva Právnické fakulty Univerzity Karlovy, Vladimír Balaš, právník, bývalý šéf Ústavu státu a práva, a Klára Veselá-Samková, advokátka známá jako obhájkyň práv romské menšiny. Jediným, kdo získal senátní souhlas, byla senátorka Dagmar Lastovecká, dcera

předchozího předsedy US Zdeňka Kesslera. Petr Hájek, šéf tiskového odboru Hradu, odmítl spekulace o tom, že nezvolení navržených kandidátů je součástí politického boje, při němž si chce Senát na prezidentovi vynutit nějaké ústupky. "Žádné obchody se neuzavíraly a ani napříště uzavírat nebudou," prohlásil Hájek. Média jsou však zajedno v tom, že Senát nebral vždy v potaz profesní kvality navržených kandidátů a rozhodoval také podle politických kritérií.

**Zemřel Alois Grebeníček,
bývalý vyšetřovatel StB**

V nemocnici v Uherském Hradišti 27.července zemřel Alois Grebeníček (81), bývalý vyšetřovatel komunistické Státní bezpečnosti (StB). "Šlo o souběh více chronických onemocnění plic a kardiovaskulárního aparátu," řekl ČTK primář interního oddělení Vladimír Okenka. Grebeníček, otec současného předsedy KSČM Miroslava Grebeníčka, byl obžalován z mučení politických vězňů, ke kterému mělo docházet v 50. letech v uherskohradištské věznici. K soudu pro nemoc nechodil, absenci omlouval lékařským osvědčením. Bývalému vyšetřovateli hrozilo za těžké ublížení na zdraví až osm let vězení. Trestní stíhání nyní bude z důvodu úmrtí obžalovaného zastaveno. Grebeníček byl v posledních letech hospitalizován několikrát na plicním a interním oddělení uherskohradištské nemocnice a také na plicním oddělení nemocnice v Břeclavi na Hodonínsku. Vladimír Drábek z Konfederace politických vězňů se k úmrtí bývalého vyšetřovatele StB pro ČTK vyjádřil takto: "Jedenáctkrát byl pan Grebeníček

předvolán k soudu a nedostavil se, proč, si netroufám hodnotit. Podvanácté byl předvolán k tomu nejvyššímu soudu a tam se už dověděl, jak se choval, jestli je vinen, nebo není vinen."

**Polovina žáků si užívala
delších prázdnin**

1.září letošního roku na mnoha školách v České republice nezačal školní rok jako obvykle. Na mnoha školách v zemi zůstaly dveře zavřené kvůli výstražné stávce učitelů, kteří si tak chtějí vybojovat vyšší platy v příštím roce. Do stávky učitelů za vyplacení třináctých a čtrnáctých mezd se zapojilo přes tři tisíce základních a středních škol a přes čtyři sta školek. Protestovala více než polovina všech zaměstnanců ve školství: někteří doma, jiní na demonstraci a ti zbylí ve školách. Stávku využili k vyzdobení svých tříd. Pochvalu odborového předsedy Františka Dobšíka si vysloužila zejména jižní a severní Morava. "To jsou regiony s největší účastí ve stávce. Jsou ovšem i okresy, kde byla účast slabá," podotkl Dobšík. Za prostávkovaný den učitelé nedostanou výplatu. V průměru přijde každý z kantorů o pět set až osm set korun. I to hrálo významnou roli ve sborovnách, když se o stávce rozhodovalo. Do konce týdne budou odboráři stávku analyzovat ze všech stran. Pak se poradí, zda budou schopni v případě, že jim vláda neustoupí, školy v říjnu znovu zavřít.

(Podle Internetu
po uzávěrce)

Ze Slovenska

Při dopravní nehodě na východním Slovensku zahynulo 11 lidí

K jedné z nejtragičtějších dopravních nehod došlo 3. srpna u východoslovenské Gelnice. Autobus s 45 poutníky mířícími na slavnost na vrch Uhorna sjel z cesty a několikrát se převrátil. 11 lidí zemřelo a 24 bylo zraněno. Podle policejní mluvčí došlo k nehodě tak, že autobusu při stoupání do kopce zhasl motor, řidič chtěl zjistit příčinu poruchy, ale vozidlo začalo samo couvat a při pádu z kopce se převracelo.

Ekonomika

Fischer odvrátil krach svých firem

Dluhy největší české cestovní kanceláře CK Fischer koupil naftařský magnát Karel Komárek a jeho firma Atlantik FT. K dohodě došlo ve středu 6. srpna večer. Smlouvu s Komerční bankou, které Fischer dluží 400 milionů korun mluvčí KB Marketa Dvořáčková komentovala slovy: "Komerční banka se rozhodla prodat své pohledávky vůči společností Fischer Air a Fischer s.r.o. společnosti Atlantik FT. Tímto řešením banka ochrání své obchodní zájmy a umožní zastavení exekuce." Podobným způsobem odkoupila Komárkova firma také Fischerovy pohledávky u Českých aerolinií a České správy letišť. Podle informací deníku Právo Václav Fischer zřejmě ztratí vliv na finanční řízení svého impéria. Vyplývá to z neoficiálních informací o rozdělení majetkových podílů a vlivu mezi ním a Karlem Komárkem. Komárek by měl nadále řídit finance, zatímco Fischer

"pouze" obchody v cestovním ruchu. Podle Práva dobře informované zdroje tvrdí, že Atlantik bude kontrolovat 51 procent klíčové firmy, pravděpodobně CK Fischer. Podle Fischerovy mluvčí Věry Kudynové vstoupí Atlantik do všech tří Fischerových společností, tedy do cestovní kanceláře Fischer, a.s., do cestovní agentury Fischer, s.r.o., která zájezdy cestovní kanceláře prodává a zajišťuje další služby, i do letecké společnosti Fischer Air. O finanční operace společnosti Atlantik FT na záchranu skupiny Fischer se začal zajímat dohled nad kapitálovým trhem, Komise pro cenné papíry. Komisi zajímá, jak se koupě stamilionových pohledávek projeví na kapitálové přiměřenosti obchodníka s cennými papíry Atlantik FT. Václav Fischer se po roce 89 vrátil do Československa z Německa, kde úspěšně podnikal v cestovním ruchu. O deset let později vstoupil do politiky jako nezávislý senátor za Prahu 1. V roce 2002 již nekandidoval.

Kurzovní lístek České Národní Banky 2. 9. 2003 (střed)

EUR, 1	32.425
Kanada, 1	21.497
Slovensko, 100	77.248
USA, 1	29.872

Kultura

Valící se kameny zaplnily Letenskou pláň

Už po čtvrté od Sametové revoluce přijela do České republiky slavná rocková skupina Rolling Stones - nyní v rámci turné Forty Licks. Zpěvák skupiny Mick Jagger se dokonce rozhodl oslavit své 60. narozeniny v Praze spolu s Václavem Havlem. V

neděli 27. července se podle některých odhadů na Letenskou pláň dostavilo až devadesát tisíc fanoušků. Předskokany dělaly Stounům dvě kapely - lotyšská Brainwash a čeští Olympici. Obě skupiny hrály ještě za denního světla, tedy na neosvětleném pódiu. S obrovským prostorem (63x 28 m) se lépe vyrovnala zahraniční kapela. Staří Olympici působili sice na oko uvolněně, avšak s celkovou situací si viditelně nevěděli rady. Zhruba ve čtvrt na deset přišel na pódium bývalý prezident Václav Havel. "Nechť je tento koncert znamením trvalé svobody u nás, kéž by byl znamením trvalé svobody na celé planetě," řekl v krátkém projevu, v němž zmínil i význam Letenské pláně pro sametovou revoluci (konala se tam masová shromáždění). Na závěr poděkoval "Mickovi", že se rozhodl oslavit své 60. narozeniny právě v Praze. Ještě když Havel opouštěl pódium, ozvaly se první tóny písničky Brown Sugar. Presně s prvními tóny prořal blesk oblohu nad pódium a osvětlil celou Letnou. V tu chvíli také přestalo pršet. Rolling Stones přemohli počasí. Ihned poté následovala píseň Start Me Up. "Ahoj Praho, jsem šťastný, že jsme tady," řekl Jagger česky divákům se značně americkým přízvukem. Následně se nad jejich hlavami rozsvítily obří obrazovky. Každá snímala jednoho člena kapely - Mick Jagger (zpěv), Keith Richards (kytara), Ron Wodd (kytara) a Charlie Watts (bicí). V průběhu koncertu se obrazovky spojovaly a rozpojovaly, spolu s nimi se několikrát změnil i celkový vzhled pódia. Slavnou čtveřici doprovázela zhruba desítkou dalších muzikantů, Stouni

s sebou přivezli i dechovou sekci a skvělou vokalistku Lisu Fischerovou. Na závěr zahráli hit (I Can't Get No) Satisfaction a s rozvášněným publikem se rozloučili narozeninovým ohňostrojem. Z davu se ještě chvíli ozývalo "Happy birthday dear Mickey", ale během několika minut se masa začala přesouvat k východu. Koncert trval dvě hodiny, lékaři museli křísit zhruba dvě stovky lidí.

Liga výjimečných pro oběti povodní

Praha se v úterý 12. srpna stala místem světové premiéry filmu Liga výjimečných, který se zde natáčel před rokem. Na slavnostní premiéru se dostavil známý filmový herec Sean Connery, na něhož a další aktéry filmu čekaly před Palace Cinemas v ulici na Příkopech stovky lidí. Connery se zasadil o to, aby film se dostal do Prahy na benefiční představení, a aby výtěžek z premiéry a dalších přidružených akcí směřoval k obětem povodní. Sean Connery před rokem na vlastní oči viděl, jaké škody povodeň v Praze napáchala a on sám se tehdy musel urychleně stěhovat z hotelu Four Seasons na břeh Vltavy, který ohrožovala vysoká voda. Sean Connery se v Praze setkal s bývalým prezidentem Václavem Havlem a jeho chotí. Hlavní raut se konal na terasách pod Strahovským klášterem.

Fotografka Dana Kyndrová představuje projekt Žena

Až do 7. září probíhá v pražské Staroměstské radnici výstava české dokumentární fotografky Dany Kyndrové, nazvaná Žena mezi vdechnutím a vydechnutím. Projekt navazuje na stejnojmennou

knihu fotografií, kterou Kyndrová vydala v loňském roce. Neobvykle velká expozice zahrnuje sto dvacet černobílých fotografií, které jsou jakýmsi dokumentem ženského života. Zachycují všechny jeho podstatné etapy – dospívání, mateřství, péči o rodinu, práci, erotiku, zábavu i stáří. Fotografie vznikaly během posledních třiceti let; většina v České republice, některé však také ve Švýcarsku, Francii, Anglii, Rusku a dalších zemích, kde autorka pracovala v rámci tvůrčího stipendia nebo mezinárodního projektu. Dana Kyndrová (nar. 1955) vystudovala FF UK (francouzština, ruština), v osmdesátých letech působila jako odborná asistentka na katedře jazyků ČVUT. Od roku 1993 je fotografkou na volné noze. Těžiště její tvorby spočívá v černobílé fotografii výrazného humanistického zaměření, která navazuje na tradici H. C. Bressona. Dokumentovala například komunistické manifestace nebo uprchlíky v českých sběrných táborech. Je také autorkou publikací, v nichž se zaměřila na vzdělání zrakově postižených. Její tvorba je uznávána i v zahraničí.

Sport

Plavkyně Hlaváčková získala pro Česko první světovou medaili

Šestadvacetiletá česká značkařka Ilona Hlaváčková dokázala jako první vybojovat pro ČR medaili na světovém šampionátu v dlouhém bazénu. Na MS v Barceloně získala ve sprintu na 50 m stříbro, navíc v novém českém rekordu 28,50 sekundy. Ten v cestě za medaili vylepšila hned třikrát. Dlouho to vypadalo, že si Hlaváč-

ková dokonce doplave pro titul, dohmat ale vyšel lépe Španělce ruského původu Nině Zivanovské. Českou plavkyni dělily od zlata dvě setiny vteřiny. "Vůbec mě ty setiny nemrzí, v takové konkurenci je to naprosto super výsledek. Nic jsem ve finále nezkazila," řekla Hlaváčková pro internetový server iDnes. Stejný kov získala, pro změnu na otevřeném moři, hned v úvodním závodě MS česká plavkyně Jana Pechanová. "Trať byla pro mě jako ušitá. V podstatě nebyly téměř žádné vlny, takže se to hodně podobalo plavání v bazénu," svěřila se ČTK. V závodě na pět kilometrů nestačila jen na obhájkyni titulu Violu Vallovou z Itálie. Velkého úspěchu dosáhl v barcelonském bazénu i největší talent českého plavání Květoslav Svoboda. Na trati 200 metrů volný způsob skončil čtvrtý. "Je to můj největší úspěch, všechny dosavadní medaile byly z krátkého bazénu. Jsem čtvrtý na světě v olympijské konkurenci," citoval ho iDnes. Svobodovým dalším cílem je teď medaile z olympiády. "Když vyladím formu, věřím, že budu sahat na medaili. Soupeři jsou zatím lepší, ale myslím, že to nebude mít dlouhého trvání," dodal dvacetiletý kraulař.

Vodní slalomáři vyjeli na MS v Augsburgu historický výsledek

Kompletní sadu cenných kovů získali na MS v Německu čeští vodní slalomáři. Ziskem tří zlatých, jedné stříbrné a jedné bronzové medaile se postarali o historicky nejlepší výsledek na MS. Tři tituly a bronz přivezli vodáci i ze světového šampionátu v roce 1999 ve španělském Seu, ale letošní bilance je o

stříbro bohatší. Nejzářivější hvězdou české reprezentace se stala Štěpánka Hilgertová, která na zlatou medaili a titul mistryně světa v závodě singlkajakářek čekala tři roky. Letos se konečně dočkala. Další mistrovský titul navíc v Augsburgu získala s hlídkou kajakářek. Trio ve složení Hilgertová, Irena Pavelková a Vanda Semerádová vybojovalo pro ČR vůbec první zlato v kajakářských hlídkách na MS v historii. Naše nejúspěšnější kajakářka (dvojnásobná olympijská vítězka) po závodě neskrývala radost. "Určitě jsem moc ráda, před šampionátem bych se vsadila, že dva tituly se mi nepodaří. Dokonce jsem víc věřila těm hlídkám," svěřila se Mf Dnes. Zahanbit se nenechali ani muži. Hlídka debikanoistů ve složení Jaroslav Volf s Ondřejem Štěpánkem, Marek Jiras s Tomášem Máderem a Jaroslav Pospíšil s Jaroslavem Pollertem vybojovala třetí a poslední letošní mistrovský titul. Cenných stříbrných medailí dosáhli Volf se Štěpánkem v individuálním závodě kategorie C2. Čeští debikanoisté nestačili jen na domácí Němce, až třetí skončili překvapivě obhájci titulu, bratři Hochschornerovi ze Slovenska. Poslední kov do sbírky vylovila z augsburgského kanálu hlídka singlkanoistů ve složení Tomáš Indruch, Stanislav Ježek a Jan Mašek. Ani skutečnost, že se česká reprezentace na MS ocitla v čele hodnocení národů, nevyvedla z klidu šéftrenera Jiřího Pulteru. "Já se nikdy nezabývám statistikami, takže nevím, jestli to je nejúspěšnější mistrovství, ale z mého pohledu bylo skutečně velmi vydařené," shrnul představení Čechů pro Mf Dnes.

Milan Hejduk získal Zlatou hokejku

Milan Hejduk vyhrál v Karlových Varech 35.ročník ankety Zlatá hokejka. Útočník Colorada Avalanche v anketě hokejových trenérů a novinářů nasbíral 448 bodů, což je o dvě stě víc než druhý v pořadí Martin Havlát. Třetí skončil vítěz Stanley Cupu Patrik Eliáš. "Děkuji všem, kteří mi dali hlas," uvedl na tiskové konferenci šťastný Hejduk. "Je to pro mě ještě větší zážitek, když se podívám na jména všech skvělých hokejistů, kteří tu byli přede mnou. Jsem moc rád, že se můžu ocitnout v jejich společnosti," dodal při pročitání jmen předcházejících vítězů. Loňský vítěz Jaromír Jágr po nepříliš vydařené sezóně obsadil až šestou příčku, což je po osmi letech poprvé, kdy se nedostal mezi nejlepší trojici. "Neměl jsem takovou sezónu, abych mohl myslet na lepší umístění," řekl Carolině hráč Washingtonu Capitals. Do nejlepší desítky se dostali jen dva zástupci z české extraligy: gólman Slávie Roman Málek a vítěz soutěže produktivity Richard Král z Trince. Výsledky 35. ročníku ankety Zlatá hokejka (v závorce klubová příslušnost hráčů v hodnocené sezóně): 1. Milan Hejduk (Colorado Avalanche) 448 bodů, 2. Martin Havlát (Ottawa Senators) 248, 3. Patrik Eliáš (New Jersey Devils) 233, 4. Roman Málek (Slávia Praha) 192, 5. Petr Sýkora (Anaheimu Mighty Ducks) 159, 6. Jaromír Jágr (Washington Capitals) 145, 7. Martin Straka (Pittsburgh Penguins) 136, 8. Roman Čechmánek (Philadelphia Flyers) 131, 9. Richard Král (Oceláři Třinec) 128, 10. Tomáš Kaberle (Toronto Maple Leafs) 103.

Vzdělávací centrum Velehrad

Z historie víme, že pozitivní údobí českých, moravských i slovenských dějin byla odrazem míry vzdělanosti. Jen srovnáme hospodářský, politický a kulturní rozmach v našich zemích v době existence Velkomoravské říše, Římského impéria za vlády Karla IV., či trvání první Československé republiky například s vládou v Českých zemích a na Slovensku za posledních 55 let. Nesrovnatelné, že? Prvních tisíc let našich dějin bylo obdobím křesťanských dějin, ve srovnání s obdobím vlády posledních 55 let, tak zvané vlády mrzké lůzy, včetně toho arogantního, to bylo a je období nejen hospodářského a kulturního úpadku, ale i morálního. Možná říci návratem do doby před Cyrilo-Methodějské, návratem k pohanství. S tím souvisí úroveň vzdělání, díky samozvancům, kteří tam vládnou. Tato neveselá situace má dopad na lid nejen v Českých zemích a na Slovensku, ale i na naše nově příchozí.

To však neznamená, že se všichni s tímto stavem ztotožňujeme nebo že se s tím nedá nic dělat. Naopak, právě zde v Chicagu, v městě tradice tiskovin jako

Chicagského Hlasatele, Hlasů národa a krajanského hnutí, jsou zde ideální podmínky k pozvednutí Českého, Moravského i Slovenského národa. To vše bylo podnětem k organizaci Československo-amerického klubu, v němž zájem o vzdělání, pracovní uplatnění a naturalizaci zcela přirozeně získal prioritu. Ne náhodně jsem se sešel letos na Velký pátek s páterem Dušanem Hladíkem, abychom načrtli směr nejen duševní, ale i vzdělávací spolupráce. A tak tento historický Velehrad u Starého Města u Uherského Hradiště ve své přenesené podobě zde v Chicagu, v Cicero právě u příležitosti 1140. výročí příchodu soluňských bratří Cyrila a Metoděje na Moravu opět ožil, aby sloužil nejen duševně, ale i pozvedl úroveň vzdělání. Právě 5.července byl zahájen prázdninový kurz angličtiny, jehož se zúčastnilo dvanáct studentů, aby 6. září tohoto roku pokračovali spolu s dalšími v kurzu školního roku 2003-04. Jen jsme se naučili pár slovíček, už se zajímáme jakou prospěšnější práci bychom mohli dělat a jak získat pobytové dokumenty. Po

prvních kulturních a sportovních akcích jsme navštívili Zahradní koncert, který pořádal náš honorární konzul Dr. George Drost, piknik, organizovaný ÚMS a další akce. Návštěva těchto akcí je jednak záležitostí komunikační v obou jazycích, ale i poznáváním amerického prostředí.

Organizace Klubu obdržela první dar pro svou vzdělávací činnost a to DVD player od paní učitelky Elizabeth Taus, z Berwynu, za nějž srdečně děkujeme a budeme vděční za jakoukoliv morální podporu i materiální pomoc. Všem, kteří máte zájem o naši činnost vřele doporučujeme nás kontaktovat každou středu po 19. hodině v Czech Tempo Plus, 5710-12 W. Belmont Ave nebo každou sobotu po 20. hodině na Velehradě, 2340 S. 61st Ave, Cicero.

Victor Z. Procházka
4744 W. Byron Street
Chicago, IL 60641
773 283 6510 nebo 773 412 0201
E-mail: vicrestf@msn.com

CSA klub ve spolupráci s Českou Misí v Chicagu

Vás zve na kursy angličtiny
pro začátečníky a mírně pokročilé

VÝUKA ANGLICKÉHO JAZYKA

se koná vždy v sobotu večer po mši svaté
v době od 7.45 do 9.00 hodin
ve společenské místnosti Velehradu
2340.S. 61st Ave., Cicero, IL 60804

Vyučuje Viktor Z. Procházka,
který má mnohaletou praxi v tomto oboru

Kurs pro školní rok 2003 - 2004
bude zahájen od 6.září 2003

Přihlášky a bližší informace:
Viktor Z. Procházka tel. 773 - 283 6510
Fr.Dušan Hladík tel. 708 - 656 7472

OBJEDNEJTE SI POLITICKÝ ČTRNÁCTIDENÍK

HLASATEL

Nejstarší česky píšící noviny publikované
v Americe, mající své čtenáře po celých USA i
jinde. Servis nezávislých komentářů,
zpravodajství a informací z ČR a
z krajanského života.

*Pište si o ukázkové číslo zdarma
na adresu:*

HLASATEL,
2470 Brunswick Circle, Unit B1
Woodridge, Illinois 60517

CÍRKEV DOMA A VE SVĚTĚ

Zástupci Svatého stolce se zúčastní kongresu o mezináboženském dialogu

Kongres o mezináboženském dialogu, který se ve dnech 23.-24.9. uskuteční v Kazachstánu, navštíví také zástupci Svatého stolce. vedením vatikánské delegace byl pověřen Kardinál Josef Tomko, emeritní prefekt Kongregace pro evangelizaci národů. Svatý stolec budou na tomto kongresu zastupovat také předseda Papežské rady Justitia et pax arcibiskup Renato Martino a sekretář Papežské rady pro mezináboženský dialog biskup Pier Luigi Celata. Podle vyjádření ředitele Tiskového střediska Svatého stolce půjde na konferenci především o to, aby všichni delegáti zřetelně a nekompromisně odmítli všechny formy násilí, a to zejména takové násilí, které je páčáno ve jménu jakéhokoliv náboženství.

Zvolen nový tajemník

Světové rady církví

Nový vedoucí tajemník Světové rady církví byl zvolen 28.8.2003. Stal se jím Rev.Dr. Sam Kobia, zvláštní zmocněnec pro Afriku při SRC. Rev. Kobia převzme úřad v lednu 2004 po Rev.Dr. Konradu Raiserovi, který stál v čele SRC 11 let. Volba proběhla za zavřenými dveřmi v tajné volbě na zasedání Ústředního výboru SRC, kterého se zúčastnilo 134 hlasujících. Zástupci členských církví vybírali ze dvou kandidátů: Rev. Kobii a Rev.Dr. Tronda Bakkevege. Rev. Kobia se narodil v Keni v roce 1947, kde také působil jako ordinovaný kazatel v keňské Metodistické církvi. Je ženatý, a se svojí manželkou Ruth mají dvě dcery a dva syny. Rev. Kobia má rozsáhlé ekumenické zkušenosti. Pracoval ve SRC jako vedoucí tajemník oddělení, které se zabývá misí ve městech i na venkově. Působil také jako tajemník Ekumenické rady církví v Keni. V roce 1993 se stal výkonným ředitelem jednoho ze stěžejních programů SRC: Spravedlnost, Mír a Stvoření.

Náboženství nesmí být

zneužíváno k terorismu

Zneužívání náboženství jako ospravedlnění pro násilí rozhodně odsoudili náboženští představitelé mnoha států Asie.

"Extrémismus, terorismus a násilí odsuzují všechna náboženská společenství," uvádí se v závěrečném prohlášení konference, která se konala ve filipínském městě Passay. Setkání se zúčastnilo zhruba 170 katolických, protestantských a islámských duchovních ze 14 asijských zemí. Podnětem k tomuto setkání byl bombový atentát na Bali loni v říjnu, kterému padlo za oběť více než 200 lidí. Filipínský katolický arcibiskup Fernando Capalla v úvodu konference prohlásil, že náboženští představitelé sdílejí názor mnoha asijských vlád, že největší obavy vyvolává zejména islámský fanatismus.

Vzpomínková slavnost

ve věznici Leopoldov

Slovenský vojenský biskup František Rábek celebroid mši ve věznici Leopoldov, ve které byly za komunismu vězněny tisíce politických vězňů. Bohoslužby se zúčastnili rovněž ministr spravedlnosti Daniel Lipšic a ministr vnitra Vladimír Palko a zhruba 200 bývalých politických vězňů. Budova věznice v Leopoldově byla původně habsburskou renesanční pevností. V roce 1854 byla pevnost přestavěna na státní věznici a tomuto účelu slouží dodnes. Před rokem 1950 byl Leopoldov na tehdejší dobu humánním vězením, uvádějí svědci. Na stěnách cel mohly viset např. krucifixy, obrazy světců nebo slovenského národního hrdiny Milana Rastislava Štefánika. Když však nastoupil nový "lidově demokratický" ředitel věznice, řekl, že doba má nové světce - a všechny náboženské symboly zakázal. Přesto zde věznění biskupové a kněží tajně celebroidli mše.

Ludvík Horký jubilantem

Apoštolský protonotář, prelát a děkan Královské stoliční kapituly sv. Petra a Pavla v Brně, biskupský vikář Ludvík Horký se 15.9. dožívá 90 let. Ludvík Horký se narodil 15.9.1913 v Rudě, maturoval na klasickém gymnáziu v Brně a potom zde absolvoval (1934-1939) bohoslovecké učiliště. V letech 1939-1941 působil jako kaplan v Dačicích, 1941-1946 jako kurát v Psychiatrické léčebně v Brně - Černovicích a v letech 1946-1954 jako středoškolský

profesor na gymnáziu v Břeclavi. Poté vystudoval Filozofickou fakultu brněnské Masarykovy univerzity. V letech 1954-1963 byl farářem při katedrále na Petrově, od června 1963 kanovníkem Královské stoliční kapituly sv. Petra a Pavla. 1.2.1972 byl jmenován 1. prelátem a děkanem kapituly. Od smrti biskupa Karla Skoupého v únoru 1972 stál v období sedisvakance, tzn. neobsazení biskupského stolce, v letech 1972 až 1990 v čele brněnské diecéze jako její administrátor. Po nástupu 13. sídelního brněnského biskupa Vojtěcha Cikrleho byl Ludvík Horký v dubnu 1990 jmenován biskupským vikářem a v témže roce ho papež Jan Pavel II. jmenoval apoštolským protonotářem s právem užívat titul monsignor. Ludvík Horký je nositelem řady vyznamenání ze zahraničí, z těch posledních stojí za zmínku např. Velký zlatý kříž za zásluhy o Rakouskou republiku, který mu v roce 1995 propůjčil prezident Thomas Klestil, či Zlatý komturský kříž za zásluhy o dobré sousedské vztahy mezi Dolním Rakouskem a Moravou, který přijal v roce 2001 prostřednictvím hejtmana Erwina Prolla od Dolnorakouské vlády. U příležitosti svého jubilea obdržel Ludvík Horký zvláštní apoštolské požehnání od Svatého otce Jana Pavla II.

Znovuotevření kostela v Cetvinách

Cetvinský kostel slavnostně znovu vysvětil českobudějovický biskup Jiří Paďour 6.září 2003. Při tom bude vrácena na své místo originální barokní křtitelnice, která byla zachráněna ve výstavních prostorách hornorakouského premonstrátského kláštera Schlägl a kopie Cetvinské Madony, pozdně gotické dřevěné sošky z roku 1490, jejíž originál se nachází v Alšově jihočeské galerii. Vzhledem ke své poloze bezprostředně na česko-rakouské hranici byl kostel silně zdevastován a obec prakticky srovnána se zemí. Rekonstrukce kostela stála více než deset miliónů korun. Na opravě se podílely četné instituce domácí i zahraniční. V kostele se nacházejí malby ze 14. a 15. století. V budoucnu by se v cetvinském kostele měla kromě bohoslužeb konat i společenská setkání. ČBK

Kristus naděje Evropy - Středoevropské katolické dny

25. neděle v liturgickém mezidobí 21.září 2003 - Slovinsko

Katolická církev v Bosně a Hercegovině, České republice, Chorvatsku, Maďarsku, Polsku, Rakousku, Slovensku a Slovinsku společně pořádá v tomto roce (od 1.6.2003 do 23.5.2004) Středoevropské katolické dny. Dnes se cítíme zvlášť spojeni s církví ve Slovinsku.

Církev ve Slovinsku

Tato malá země s rozlohou asi 20 000 km² a dvěma miliony obyvatel je zvláštní již jen svou geografickou polohou. Leží na „slunečné straně“ Alp, které se zde směřem na jih, k pobřeží Jaderského moře, prudce svažují a na východě sahají přes kopcovitou krajinu posetou vinicemi až do Pádské nížiny. Na západě Slovinsko hraničí s Itálií, na jihu s Chorvatskem, na východě s Maďarskem a na severu s Rakouskem.

Již v době Římské říše zde existovala křesťanská společnost, především v římském Celeia, dnešním Celje, kde v roce zemřel mučednickou smrtí 303 biskup Maximilian. V Emoně, dnešní Lublani, žil biskup Maxim z Emony a v Petoviu, dnešním Ptui, biskup Viktorin z Ptuj, kterého latinská patrologie počítá k prvním exegetům, kteří psali v latině. V 8. století zde hlásali evangelium misionáři z Aquileje a Salzburku, mezi nimi arcibiskup Modestus z Karantanie. V 9. století se k nim přidali slovanští apoštolové, svatý Cyril a Metoděj a jejich žáci. Dnes ve Slovinsku existují 3 diecéze: arcidiecéze Lublaň, založená 1462, diecéze Maribor, založená 1228, a diecéze Koper, založená v 6. století a po delší přestávce obnovená 1978.

K bohoslužbě slova

Evangelium: Mk 9,30-37: [celý text str.4]
*Syn člověka bude vydán lidem do rukou...
 Kdo chce být první, ať je služebníkem všech.*

V evangeliu chce Ježíš připravit své učedníky na to, že bude zabit, ale třetí den vstane z mrtvých. To bude vyvrcholením a naplněním díla spásy. Učedníci mu nerozumějí a netroufají si se zeptat. Jde jim v té chvíli také o úplně jiné otázky: kdo z nich bude v nebeském království největší? Kdo z nich udělá kariéru a jak budou rozděleny jejich pozice? Pán o tom ví a překvapuje je otázkou: „O čem jste cestou hovořili?“ Oni ale rozpačitě mlčí.

Také my jsme na cestě, s posledním cílem domova na věčnosti; dnes a nyní na cestě do společného „domu Evropy“, který chceme my křesťané společně vybudovat. Otázka Ježíše dnes platí nám: „O čem jste cestou

hovořili?“ Musíme si tedy nejdříve pro sebe uvědomit: o co nám jde? Splňujeme úkol daný naším papežem Janem Pavlem II.: „Vyjed'te na hlubinu!“ (srv. *Novo millennio ineunte*) nebo jinak řečeno: „V jaké míře jsme my křesťané světlem světa a solí země?“

(1) Ve slovinské církvi - a podobně v církvích ostatních evropských zemí - je mnoho věcí v pohybu, objevují se také velmi odlišné i protikladné tendence. Slovinská církev se intenzivně snaží odpovědět na tuto „znamení doby“. Učinila to na Plenárním sněmu v letech 1999 - 2001. Tím nedocílila pouze „pastorální diagnózy“ duchovní situace v zemi; jednotlivá ustanovení se také snaží nalézt vhodné terapie a pomoc, aby církev mohla dostát svému poslání.

Na počátku přitom stojí otázka, která je také otázkou církve v Evropě: otázka života. K primárním úkolům církve patří služba životu. Jistě není pouhou náhodou, že právě nejstarší zachované písemné prameny ve slovinském jazyce, „Brižinski spomenniki“ z roku 950, také hovoří o životě, o životě věčném, k němuž jsme všichni povoláni.

Víme, že velkolepá usnesení a krásná právní nestačí. Daleko potřebnější jsou konkrétní pomoc a dobrý příklad. Proto je také žádoucí spolupráce se všemi příslušnými společenskými zařízeními. Dokument ze synody slovinské církve se dále zabývá duchovní situací člověka v postmoderní době. Přitom nám pomáhají slova Pána Ježíše Krista z evangelia: „Kdo chce být první, ať je služebníkem všech.“ Jako křesťané jsme povoláni sloužit lidem a následovat Pána, který nepřišel, aby svět soudil, ale jej spasil (srv. Jan 3,17).

Dnes se také stále méně tážeme, co je objektivně pravdivé, nýbrž co subjektivně pomáhá. Nová „religiozita“ má individuálnější zaměření: člověk chce sám určovat své náboženství a namíchat si dle svého vkusu z různých náboženství „náboženský koktejl“.

Pro katolickou církev to představuje novou výzvu, kterou v žádném případě nelze podceňovat. Jsme přesvědčeni o tom, že také v 3. tisíciletí „vedou všechny cesty k člověku“, a to ke konkrétnímu, historickému člověku, jak to zdůrazňoval papež Jan Pavel II. Ve svém prvním pastýřském listu „*Redemptor hominis*“ říká již v roce 1979: „Člověk je první a základní cestou církve, cestou, kterou stanovil sám Kristus a která bez jakékoliv jiné možnosti vede skrze tajemství vykoupení a vtělení“ (*Redemptor hominis*, 14).

Při našem hledání „ztracené ovce“ ovšem nesmíme zapomenout na „devadesát devět

spravedlivých“ (srv. Mt 18,12-15), kteří jsou duchovním pokladem naší církve. Spolu s nimi se můžeme věnovat rostoucímu počtu lidí malých, chudých, smutných a trpících. Budou schopni přijmout poselství Pána Ježíše Krista tím lépe, čím více se budeme snažit jim porozumět a opravdu pomoci v jejich nouzi. „Cennou orientaci k tomu máme v sociálním učení církve, které se tímto naším nasazením má stát stavebním principem Evropy“ (Společný pastýřský list ke Středoevropským katolickým dnům, 23).

(2) Mnoho různých zdrojů světla doprovází slovinskou církev na její cestě. Nové světlo se rozsvítilo díky papeži Janu Pavlu II., když na své druhé pastorační cestě 19. září 1999 v Mariboru blahorečil Antonína Martina Slomšeka (1800-1862), biskupa z Mariboru. Slomšek je prvním slovinským zástupcem blahoslavených v katolické církvi, ve slovinské církvi je proto také radost z tohoto „nového světla“ veliká. Slomšekova pastorační činnost se už v jeho době neomazovala na duchovní území Slovinska. Již ve svém působení jako biskup katolické církve spolupracoval tehdejší evropské duchovní proudy a jeho charisma nám může také dnes sloužit za vzor. Mimo jiné objížděl 1856/57 benediktinské kláštery v tehdejších rakouských zemích. O jeho pastorační prozíravosti svědčí iniciativa v „Bratrství sv. slovanských apoštolů Cyrila a Metoděje“, které založil 1851 k podpoře jednoty s ortodoxními církvemi východní tradice. Koncem 19. století měla tato jednota již přes 75 000 členů a byla zastoupena v celé Evropě i mimo ni.

Pokrokové bylo také jeho teologické myšlení, které spočívalo na základním poselství naší víry: „Všichni lidé jsou v Ježíši Kristu milovanými dětmi našeho nebeského Otce.“ A také: „Ve slavení svatodušních svátků je založena rovnost mezi národy, jazyky a kulturami.“ S touto duchovní vizí se již tenkrát postavil proti bludům o rasové nadřazenosti, které ještě dnes sužují mnoho národů světa, bohužel také v Evropě.

Na přelomu prvního a druhého tisíciletí byla Evropa určována hlásáním víry, neseném hlavně v duchu sv. Benedikta, otce západního mnišství a patrona Evropy. Čeho je třeba dnes, na přelomu druhého a třetího tisíciletí? Papež Jan Pavel II. opakovaně hovoří o nové evangelizaci, která má v Evropě rozžehnout nové světlo víry. Mimo jiné musí být i Středoevropské katolické dny takovýmto světlem, které nás povede do světlejší budoucnosti. (Podle ČBK)

Nadace „Pro radost“

Don Bosko si přeje, aby jeho chlapci byli veselí

Don Bosko dobře věděl, jaký kouzelný účinek má ve výchově hra a veselá nálada. V úvodu ke své knize pro mládež *Giovane proveduto* píše: „Dvojí lži odvrací ďábel hochy od ctností a zbožností. Ta první spočívá v tom, že jim namlouvá, že sloužit Bohu znamená vést život smutný, bez jakékoli zábavy a potěšení. Ale to není pravda, milí hoši. Chci vás naučit takovému způsobu křesťanského života, abyste mohli žít ve sece a spokojeně, abyste poznali pravou zábavu a pravou radost a abyste si mohli říct s prorokem Davidem: Služme Pánu Bohu s radostí. Právě to je účelem této knihy: naučit vás sloužit Pánu Bohu a být přitom vždy veselý.“

Sv. Jan Bosko vnesl hru do výchovy a tím uskutečnil to, co všichni velcí vychovatelé žádají. Tak slavný vychovatel biskup Dupanloup prohlásil: „Radím hru mezi nejlepší výchovné prostředky. Pokud si dítě hraje, je sdílné. Nehraje-li si, uzavírá se do sebe a stává se zlým.“ Podobně Bedřich Fröbel: „Hru nesmíme považovat za ztrátu času. Naopak, má hluboký význam. Jako se pupen rozvíjí v růži, tak se hra v dítěti rozvíjí v radost.“ Pro Dona Boska patří hra, jak výslovně tvrdí, „k nejúspěšnějším prostředkům, kterými je možno dosáhnout kázně a posloužit mravnosti a zdraví.“ Proto také nařídil: „Chlapcům musí být dána co největší volnost skákat, běhat a vykřičet se!“ Nejlepší žák Dona Boska sv. Dominik Savio vysvětlil svému novému spolužákovi život v salesiánské oratoři takto: „Ve škole Dona Boska spočívá svatost v tom, že jsme stále veselí.“

Don Bosko se však nespokojil s jakoukoliv hrou a zábavou. Měla mít vždy výchovné poslání. Měla být příjemnou, volnou rekreací, plnou nenucenosti a radosti. Měla obnovovat ztracené síly, uvádět v činnost ony orgány, které by bez ní zůstaly nečinnými. Žádný tělocvik s přísnou školní kázní ani atletika na pěstování svalů.

Několik zásad Dona Boska: „Rekreace ať je příjemná a početná, schopná člověka osvěžit a ne ho ubít.“ - „Nejsou do-

voleny takové hry, skoky, běhání a vůbec způsob zábavy, který by ohrožoval zdraví nebo mravnost chlapců.“ - „Jsou zakázány takové hry, které nesou s sebou nebezpečí, že chlapec jimi urazí Boha, způsobí bližnímu škodu a sobě ublíží.“

Don Bosko svým příkladem vytvořil nový typ vychovatele: vychovatele, který si s hochy hraje! Pro salesiána platí zásada: „Hry! Hra je jedním z nejkrásnějších polí našeho apoštolátu. Salesián, který si s chlapci hraje, je pro salesiánské středisko mládeže požehnáním. Během hry může dávat pokyny, napomínat, povzbuzovat. Je andělem strážným na hřišti. Je stále s chlapci, uprostřed nich jako jeden z nich, vždy s nimi a zcela pro ně. K prospěchu jejich duší.“

Takto se Don Bosko snažil vytvářet kolem mládeže ovzduší radostnosti. Věřil, že radost dává duším vzrůst, zaplaňuje nudu, proniká i tělesný organismus oživující svěžestí, pomáhá duševně pracovat, spojuje v duši dítěte smysl pro zábavu se smyslem pro povinnost, a co je nejdůležitější, radost činí mladé srdce důvěrným a nenuceným.

Ale pozor!

Don Bosko nepěstoval hru pro hru. Pro něho byla hra ve službách vyšších cílů. Hra byla pro hochy osvěžením, aby byli vnímavější pro náboženské pravdy a pro plnění svých povinností. Mimoto Don Bosko dobře věděl, že dítě nikdy není tak přístupné pro dobré slovo jako při hře. Pro Dona Boska nebyla hra na hřišti dobou odpočinku, nýbrž dobou největší dřiny a starostí, dobou nejbohatších úlovek. Nedohlížel jenom, aby nedošlo k nějakému úrazu. Během hry se přibližoval hned k tomu, hned zase k onomu chlapci a s nedostižnou dobrotou a laskavostí mu pošeptal: „Kdy přijdeš ke svátosti smíření? Přijď, čekám tě v sobotu večer!“ a dal si to slíbit. Jiného se zeptal: „Chodíš dále na to a to místo s tím a s tím kamarádem? Buď tak hodný a už tam nechod!“ a dostal na to slovo. Třetímu řekl: „Zaslechl jsem, jak jsi zaklel. Vid', že se to už nebude opakovat!“

a napomenutí účinkovalo. „Potřeboval bych malou službičku,“ řekl čtvrtému, pátému: „Udělal bys mi ji?“ „S radostí. A jakou?“ „Abys vzal kamaráda s sebou v neděli na mši svatou, ke svátosti smíření a ke svatému přijímání.“

Někdy uklouzlo některému chlapci nějaké méně čisté slovo. Tu si ho Don Bosko vzal stranou a pošeptal mu: „To slovo se Pánu nelíbí.“ Jednomu doporučoval větší poslušnost, jinému pílí, dalšímu řádnou docházku do náboženství a časté přijímání svátostí. A tak dále. Těmito prostředky vedl chlapce k časté svaté zpovědi, ke zbožnosti, a natolik si získával jejich srdce, že je mohl vést, jak chtěl.

Radost, chuť do práce (optimismus) a pevná důvěra v Boha byly ovzduším, ve kterém žil sv. Jan Bosko a o které se snažil i u svých hochů. Slavný biskup Keppler napsal: „Člověk potřebuje radost a má právo na radost. Radost je mu nezbytná pro zdraví tělesné i duševní, pro jeho práci i náboženský život.“ Kapucín Ambrož Lopez napsal knížku *Pojednání o radosti duše* a v ní praví: „Radost je užitečná pro ctnost, pro práci, pro společnost, zkrátka pro všechno dobré. Máš-li radost v srdci, bude i tvůj duch plodnější a bystřejší, tvé myšlení jasnější, tvá obrazotvornost živější, tvé srdce spokojenější, tvá nálada povznesenější, tvé jednání příjemnější, zdraví stálejší, tvá zbožnost jemnější, tvá ctnost obětavější. Radostnost bude prospěšná i tvému světskému povolání...“

Toto radostné prostředí vytváří pro mládež naše salesiánské středisko v Brně - Žabovřeskách. Dochází do něj přes tisíc chlapců a děvčat týdně. Kromě volné oratoře jsou zařazení do 186 různých zájmových kroužků, kde se jim věnuje 90 vychovatelů z řad salesiánů a spolupracovníků.

P. Petr Baran, salesián
Světlo 14/2003

Služebník Boží biskup Vasil Hopko bude blahorečen

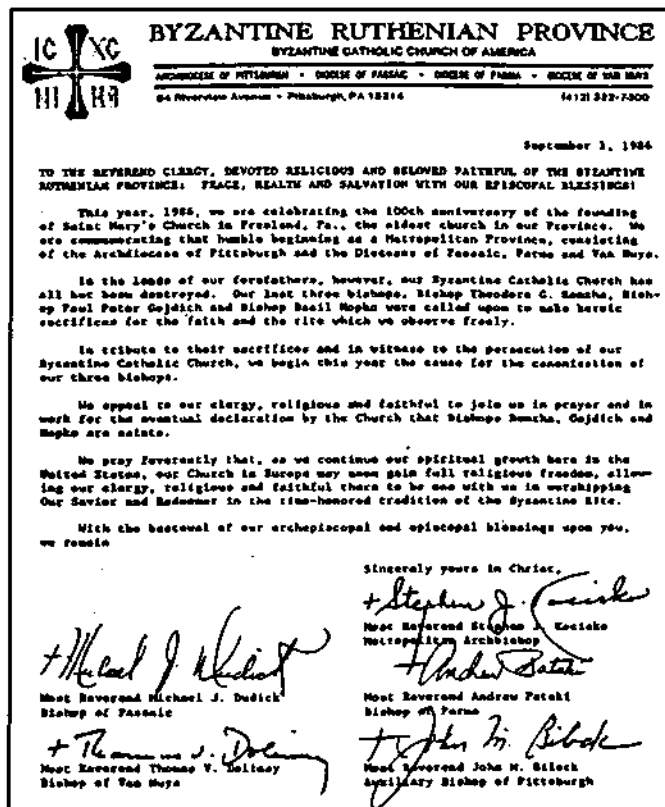
Pokračování ze str.3

v roce 1927 předpověděla, že jeho diecéze bude tvrdě zničena a on skončí ve vězení. Proto biskup Pavel choval naději, že jeden ze dvou biskupů by měl přežít pronásledování.

Přišel 28.duben 1950, kdy byla řeckokatolická církev v bývalém Československu násilím zrušená a připojená k pravoslavné církvi. Oba biskupové byli uvězněni. O blahoslavném mučedníku Pavlu Petrovi jsme psali v Hlasech národa 22/2001. Biskup Hopko byl obviněn, že spolupracoval jako biskup s agenty Vatikánu (ve skutečnosti to byl papežský nuncius Ritter a jeho zástupci, kteří zprostředkovávali styk s Římem a nikoli jednotliví biskupové) a poté ho obviňovali, že se zúčastňoval s ostatními biskupy bývalého Československa na tajných jednáních, na vydávání a rozmnožování pastýřských listů a podobně. Ve skutečnosti takto však jen plnil povinnosti biskupa, které mu Církev ukládala. Komunistická moc v bývalém Československu se však tehdy rozhodla Církev i s jejími biskupy zlikvidovat, a tak byl i biskup Hopko odsouzen v inscenovaném procesu na 15 roků vězení. Jak se v těchto procesech namířených proti představitelům Církve postupovalo dokládají i slova pozdějšího komunistického prezidenta Gustava Husáka, který rovněž proseděl v kriminále svých soudruhů několik roků. Tento Husák napsal: „Protokol podepsal... ne normální člověk, ale utýraná ruina bez schopnosti ovládat svůj rozum, vůli a smysly. Lámal se charakter lidí a po zákonech této republiky se šlapalo jako po hnoji.“ - citováno z Kulturní tvorby č. 26 z 27. 5. 1968. Tolik na vysvětlenou k odsouzení biskupa Hopku.

Otec biskup Hopko z vězení ve Valdicích podal v roce 1962 stížnost Nejvyššímu soudu v Praze, ve které vyvrátil všechna obvinění jako lživá a nepravdivá. Ovšem žádost o obnovení jeho procesu byla zamítnuta. Teprve v roce 1964 na doporučení lékaře mu po 14 letech přerušili trest a propustili ho do kláštera v Oseku v Čechách, kde žily sestry Svatého kříže ze Slovenska.

Chtěl bych připomenout epizodu z Hopkova vězení, kterou vyprávěl kaplan mého rodiště s úsměvným nadpisem: „Ornát z pytlů“ (ve skutečnosti však to byla tvrdá skutečnost tehdejší doby). Před Vánocemi 1958 měli jezuité v Leopoldově (vězení na Slovensku) problém: Jak zajistit kněžské svěcení svého spolubratra Jaroslava? Režim se postaral, aby o biskupy nebyla ve vězení nouze, ale patřičné liturgické knihy jakýmsi nedopatřením nedodali. Text si bohužel nikdo nepamatoval natolik, aby bylo možné obřad provést. Ale chyběly i jiné věci: kalich, patena, dalmatika, ornát, a především svaté oleje. Zdálo se, že kandidát kněžství zůstane kandidátem ještě dlouho. Pak přišla spásná myšlenka - provést svěcení podle východního neboli byzantského obřadu. Pan biskup Hopko měl při zatčení u sebe malý pontifikál, což je kniha, kde jsou všechny obřady, které koná biskup. Ten teď ležel skoro na dosah ruky ve skladě spolu s ostatními osobními věcmi vězňů. Kromě toho na Východě nepoužívají při kněž-

Žádost o beatifikaci Vasilu Hopku a dvou dalších biskupů
zaslaná řeckokatolickými biskupy z Ameriky.

ském svěcení olej, ale ruce kandidáta světi přímo vkládáním Těla a Krve Páně. Během obřadů se svěcenci postupně oblékají různá liturgická roucha. Ta se dala snadno udělat z pytlů, které kněží v Leopoldově spravovali pro slovenské mlýny. I ostatní nutné pomůcky mohli poměrně snadno tito již zkušené vězňové improvizovat. Zbývalo tedy jen dostat se k Hopkovu pontifikálu. Bohudíky i mezi personálem věznice byly dobré duše. Ve skladě pracoval jeden právník z Bratislavy, dobrý katolik. Ten knihu „vypůjčil“ a poslal na izolované kněžské oddělení. Řeholník Pavel, bazilián, který celé svěcení zajišťoval, text opsal a pontifikál obratem vrátil. 26.prosince, v době, kdy většina vězňů šla na hodinovou vycházku, zůstali konspirační na cele. Tak tedy přijal P. Jaroslav jáhenské a kněžské svěcení. Co na tom, že to bylo ve staroslověnské, a to podle byzantsko-slovanského ritu? Hlavně, že byl knězem. Ovšem, kněžské povolání mohl veřejně vykonávat až od roku 1968.

V roce 1968 - se změnou politické situace v bývalém Československu byla obnovena řeckokatolická církev. Tehdy se otec biskup Hopko vrátil do Prešova. V dubnu 1969 Svatý otec Pavel VI. jmenoval apoštolským administrátorem prešovské diecéze (pod kterou tehdy patřilo celé bývalé Československo) otce Jana Hirku a světícím biskupem diecéze byl jmenovaný otec biskup ThDr. Vasil Hopko. Zdraví otce biskupa Vasilu však bylo podlomené vězením. Svou duši odevzdal Bohu 23.července 1976. Jeho tělesné pozůstatky byly uloženy do krypty katedrálního chrámu v Prešově. Nyní bude při návštěvě Svatého Otce Jana Pavla II. na Slovensku prohlášen za blahoslaveného.

Doc. ThDr. František Janhuba

Tovaryšstvo Ježíšovo - Jezuité

Pokračování ze str. 2

zcela věnovat duším“, a nebude-li to možné, dají se k dispozici papeži, „aby je nasadil tam, kde bude podle jeho soudu možno vykonat více k větší slávě Boží a pro spásu duší.“ Protože výpravu do svaté země politické okolnosti znemožnily, odebral se Ignác se svými druhy do Říma, kde nabídli papeži Pavlu III. své služby. Tento papež 27. září 1540 potvrdil Tovaryšstvo Ježíšovo jako novou řeholi. Význačným rysem Tovaryšstva Ježíšova je úzký vztah k papeži, od samého počátku řádu vyjádřený zvláštním, tzv. čtvrtým slibem, který doplňuje slib čistoty, chudoby a poslušnosti: „Slibuji papeži uposlechnout vyslání, jak je to psáno v apoštolském listě a ve stanovách řádu.“ Do Ignácovy smrti byli jezuité již v Portugalsku, Německu a dokonce v Indii, kde působil známý sv. František Xaverský.

Z činnosti Jezuitských misí v zámoří jsou také velmi známé tzv. redukce v Jižní Americe. Byly to uzavřené osady, do nichž se schromažďovali potulní Indiáni, a které spravovali a výchovu zde vedli výhradně misionáři, takže bylo úplně vyloučeno zasahování španělských státních úřadů. Tak například Jezuité na počátku 17. století založili v Paraguayi na 30 uzavřených indiánských osad. Zde pečovali nejen o tělo, ale také o duši Indiánů. Závist světské moci však po určité době vedla k zastavení těchto aktivit řádu.

Hlavním cílem jezuitů byla vždy služba Bohu a lidem. Horlivě šířili kult Srdce Páně a úctu k Neposkvrněnému početí Panny Marie. O náboženský život svých žáků se starali zakládáním Mariánských družin, které měly za úkol zušlechtnění nábožensko-mravního života i veškeré činnosti.

Řád, který se velice rozšířil po celém světě, byl však na naléhání západoevropských královských dvorů (jedním z jeho největších nepřátel byl portugalský ministr hrabě Pombal) papežem Klementem XIV. V roce 1773 zrušen. Jako poslední panovnice se k jeho zrušení připojila i naše císařovna Marie Terezie. Udržel se ještě po tři roky v

Prusku a poté přechodně v Rusku (zde po zrušení působilo přes 200 členů řádu). V roce 1804 byl papežem Piem VII. řád obnoven pro neapolské království a v roce 1814 pro celý svět.

Do českých zemí přišli jezuité roku 1556. Příchod připravil německý provinciál Petr Kanisius. Usadili se v bývalém dominikánském klášteře u sv. Klimenta na Starém Městě v Praze. Zde založili kolej, jež byla zárodkem pozdějšího slavného Klementina. Roku 1623 byla vytvořena nová provincie česká (od ní se později odloučila provincie slezská), jejíž členové působili na zámořských misích v Číně, v Latinské Americe, na ostrovech v Oceánii. Vedli významné univerzity v Praze, Olomouci, Vratislavi, řadu gymnázií, kolejí a intenzivně pracovali v přímé pastoraci při rekatolizaci českého venkova. Řada z nich se stala „obětí bliženské lásky“ při ošetřování nemocných za morových epidemií. Po obnově Tovaryšstva se jezuité vrátili roku 1851 do Bohosudova a roku 1866 do Prahy a na další místa. V roce 1919 byla vytvořena samostatná provincie Československá, která dala roku 1938 vznik provincii Slovenské. Jezuité působili také na Svatém Hostýně a na Velehradě, kde řídili exerciční dům Stojanov.

V roce 1950 26. února oznámil Klement Gottwald řešení likvidace mužských řádů jako úkol dne. V následující den schválila státní církevní šestka plán církevního úřadu a bezpečnosti na provedení centralizace řeholníků v noci a to najednou ve městech a vesnicích. Předsednictvo UV KSČ rozhodlo nejdříve připravit proces s představenými řádů, jehož účelem bylo kompromitovat církevní řády, aby bylo možno zahájit akci proti klášterům. Vedení Státní bezpečnosti dostalo úkol vybrat ze zatčených představitelů řádů 10 a urychleně je připravit k soudu. Při vyšetřování bylo použito tehdy běžných metod fyzického a psychického násilí. 15. března 1950 začalo zatýkání představitelů řádu v Čechách a na Moravě, spojené s důkladnými prohlídkami vybraných klášterů. Mezi těmi deseti řeholníky byli tři

Poutní chrám Bolestné Matky Boží v Bohosudově s jezuitským gymnáziem.

jezuité a to František Šilhan, provinciál české provincie jezuitů, profesor psychologie na jezuitském bohosloveckém učilišti v Benešově, poté Adolf Kajpr, šéfredaktor Katolika, vyhledávaný kazatel a exercitátor. Ten již byl předtím v nacistických koncentračních táborech vězněn 4 roky. Jako třetí jezuita byl uvězněn a odsouzen František Mikulášek, šéfredaktor měsíčníku Dorost, duchovní vedoucí Mariánských družin a Sdružení katolické mládeže. Poté byly v naší republice v roce 1950 zlikvidovány všechny řády.

V současné době jezuité působí na celém světě a je jich celkem asi 24 tisíc. Po roce 1989, po létech činnosti v ilegality, obnovili jezuité svou veřejnou činnost opět i v naší vlasti. Vrátili se ke sv. Ignáci v Praze, na Svatý Hostýn, na Velehrad a do Bohosudova. Založili nová střediska v Brně a Olomouci, v Kolíně mají noviciát. Věrní tradici svého řádu pracují v pastoraci ve farnostech i na speciálních úkolech, jako jsou exercicie, obnova Mariánských družin, papežské dílo Apoštolát modlitby, veřejné sdělovací prostředky, tiskový apoštolát a také působí jako spirituálové a profesori v kněžských seminářích, při univerzitách a církevních gymnáziích a provádějí celou řadu dalších duchovních a vzdělávacích aktivit.

Doc. ThDr. František Janhuba

Ústředna moravských spolků

Vás srdečně zve na velkou národopisnou slavnost

64. MORAVSKÝ DEN,

který se koná v neděli 28.září 2003

v sále Union Hall, 6200 W. Joliet Road a La Grange Road v Countryside, IL.

V 10.00 hod. dop. SLAVNÁ MŠE SVATÁ

Pontifikální mši svatou v češtině s národními zpěvy a českým kázáním
bude sloužit náš biskup pro krajany v exilu

Mons. ThDr. Petr Esterka

spolu se zdejšími kněžími Fr. Dušanem Hladíkem a Fr. Odilem Crkvou, OSB

Ve 2.00 hod. odp. FOLKLORNÍ PROGRAM

V bohatém programu uvidíte taneční a pěvecké skupiny v lidových krojích od dětí až po dospělé.

Letos vystoupí naše taneční skupiny: Besídka, Šohajka, Mladost, Omladina a tanečníci UMS.

Bude zpívat pěvecký kroužek UMS.

Též vystoupí hosté: taneční skupina MCS, slovenský folklorní soubor „Veselica“.

Po programu následuje zábava, na které nám všem bude k tanci hrát kapela

„Lanžhotčanka“ z Moravy

Otevřena bude kuchyně s tradičním moravským jídlem a pečivem ke kávě.

Jídlo bude připraveno restaurací „Little Europe“.

V předvečer, 27.září 2003 bude

TANEČNÍ ZÁBAVA

Ve stejném sále Union Hall, 6200 W. Joliet Rd., Countryside, IL

Začátek v 8.00 hod.večer

K tanci bude hrát kapela

„Lanžhotčanka“ z Moravy

Připraveno je též chutné jídlo a nápoje.

Vstupné v sobotu i v neděli \$ 15.00

Informace: (708) 562 - 2307

Těšíme se na Vaši hojnou účast!

Svec & Sons

Funeral Home

Owned and Operated by the Svec Family since 1915

6227 WEST CERMAK ROAD, BERWYN, IL 60402

Private Parking

(708) 484-2050

(773) 242-2027

Zde mluvíme také česky

Robert Vlach

Právní služby

1. dopravní přestupky včetně
2. jízdy v opilství
3. suspenze a revokace řidičského průkazu
4. bankroty
5. kup a prodej nemovitostí
6. rodinné záležitosti, pozůstalosti
7. emigrační záležitosti
8. trestní právo

Mluvíme česky

6904 W. Cermak Road
Berwyn, IL 60402
Tel. (708) 795 - 4400

„KARLIN WEDNESDAY DANCES“

admission only \$ 2 at the door

“2003”

“Czech food” from 5.30 - 7.30 PM
call for reservations: 216 - 661 - 4726

Dancing from 7.30 - 10.30 PM

Karlin Hall 5304 Fleet Ave, Cleveland, OH

For details call: 216 - 883 - 4760

September 3: “LABOR DAY JAM!”
10: WAYNE TOMSIC
17: MAGIC BUTTONS
24: “ST. WENCESLAUS DAY”
HRONEK CZECH BAND

October 1: AL MACHUSIK
8: B.B. CONNECTION
15:
22: NORTHERN OHIO
29: HOMESTEADERS

October 12, 2003, 12.00 Noon until 7.00 PM

LANŽHOTČANKA

Bohemian National Hall,
4939 Broadway Ave, Cleveland, Ohio
Dinner \$10.00 - Dance&Concert \$15.00

**We are your source for Czech books and
Czech music**

czech-books.com

Případ nevěrné Kláry, Viewegh - US\$ 18.50

Po uši v Americe, Drábek - US\$ 14.43

Příručka pro neposlušné ženy - US\$ 15.91

Kde je zakopán pes, Kohout - US\$ 19.98

Moje abeceda, Lada - US\$ 10.36

Kuchařka naší vesnice - US\$ 28.86

Máme na skladě přes 700 titulů knih !!!

Slovníky, kuchařky, dětské knihy, romance,
detektivky, křížovky, české karty, CZ nálepky.

Více než sto různých CD, DVD, CD-ROM

Navštivte www.czech-books.com

Nebo volejte Toll free 1-877-287 1015

Zaručujeme rychlý a spolehlivý servis.

*Česká Misie v Chicagu
Vás srdečně zve na tradiční*

Pout' na Holy Hill

na Svatý Kopeček ve Wisconsinu

v neděli 12.října 2003

odjezd autobusu z Cermak Plaza od McDonald
v 8.00 hod. ráno

v 11.00 hod. dopoledne křížová cesta
potom možnost svatě zpovědi
oběd individuálně v místní kafeterii

ve 2.00 hod. odpoledne

česká mše svatá v hlavním kostele

a po ní pobožnost v kapli Panny Marie

Cena autobusového zájezdu: \$ 25.00

Bližší informace a přihlášky:

Fr. Dušan Hladík -Telefon (708) 656 7472

Blanka Příkazská -Telefon (708) 484 5950

Božena Tomečková -Telefon (708) 354 3618

Vroucí vzpomínka

*3.září 2003 uplynuly tři roky, kdy se náhle zastavilo
srdce v letadle mezi Spojenými státy a Prahou
mému drahému manželovi*

Prof.MUDr.RNDR Janu J. Oppltoví

Jeho Alma mater byla Lékařská fakulta Karlovy university,
Case Western Reserve University Cleveland a Cleveland State
University, Ohio. Byl světoznámým uznávaným odborníkem
v oboru aterosklerózy. V roce 1996 založil Ústav časné
diagnostiky aterosklerózy v Praze 4.

Jeho památka byla uctěna u hrobky na Olšanských hřbitovech
a mše svatá byla sloužena v kostele sv. Ludmily v Praze
na Vinohradech 3.září 2003.

*Upřímně děkuji všem, kdo si na něj
vzpomenou v modlitbě.*

Mimi Oppltová, manželka

Vděčná vzpomínka

**30.září 2003 uplynou tři roky od chvíle, kdy byl Pánem
života a smrti povolán na věčnost náš milovaný manžel,
tatínek, bratr, strýc a přítel, pan**

Julius Maňkoš

Narodil se 12.srpna 1933 v Kapušanech u Prešova na Slovensku a pocházel z pěti dětí. Hluboce věřící rodiče mu vštípili do srdce víru v Boha a lásku k lidem, které jej provázely po celý život. Po okupaci Československa Sovětskou armádou v roce 1968 odešel se svou rodinou za svobodou do USA. Zde prošel mnoha zaměstnáními a jako starostlivý otec se pečlivě staral o svou manželku a tři syny. Mimo to byl aktivní v mnoha krajaňských organizacích. Celý život byl poznamenán hlubokou vírou v Boha a vroucí láskou k Panně Marii. V naší krajaňské komunitě v kostele Panny Marie Svatohorské v Ciceru po dlouhá léta konal službu lektora a kostelníka. Jeho tělo nyní odpočívá v milované rodné zemi na Slovensku v Prešově.

**Mše svatá za spásu jeho duše bude obětována v sobotu 18.října
v 6.30 večer v kostele Panny Marie Svatohorské v Ciceru**

*Děkujeme všem, kdo si na našeho milovaného manžela,
tatínka a bratra spolu s námi vzpomenou v modlitbě*

Mária Maňkošová, manželka

Ján, Juraj a Nik, synové

Františka Zacharová a Mária Wachutová, sestry

Ladislav Maňkoš, bratr

Bolestná vzpomínka

Nyni trvají víra, naděje a láska, tyto tři;
ale největší z nich je láska.

(1 Kor 13, 13)

*Před třemi lety 8.září 2000 ve věku 78 let byl po dlouhé
těžké nemoci povolán na věčnost náš milovaný manžel,
starostlivý tatínek a dědeček, pan*

Ing. Jan Vacek

Narodil se v Chicagu v České Kalifornii 17.listopadu 1921. Byl hrdý na svůj český původ, dobře a rád mluvil česky. V r. 1943 se oženil s Adelou Sládkovou, s níž prožil 57 let šťastného manželství. Pracoval jako návrhový inženýr u firem, které stavěly budovy, mosty apod. po celé Americe. 50 let bydlel v Berwynu, kde se svou manželkou Adelou vychoval syna a dceru. V r. 1985 prožil bolestnou ztrátu drahého syna Prof. Dr. Johna Vacka, který předčasně odešel na věčnost. Vážil si velice vzdělání, měl rád literaturu a byl dobrým znalcem hudby. Radoval se z vysokého vzdělání svých dětí a vnoučat. Jeho tělo odpočívá v mauzoleu hřbitova Woodlawn.

**Mše svatá za spásu jeho duše bude obětována 6.září 2003
v 6.30 večer v kostele Panny Marie Svatohorské v Ciceru.**

Děkujeme všem, kdo si na něho vzpomenou v modlitbě.

Ať odpočívá v pokoji a světlo věčné ať mu svítí.

Adela Vacková, manželka

**Dr. Margaret Trybus, dcera s manželem Dr. Dennis
Gretchen, Fritz a John, vnoučata**

Stoletá jubilantka paní Helena Navrátilová

3.srpna letošního roku oslavila v Mohelnici na Moravě 100. narozeniny paní Helena Navrátilová. O této radostné události nám napsal do Hlasů národa její nejstarší syn, který žije v Kanadě a je dnes, po smrti svého otce, hlavou 74 členného rodu.

„Zdravice pronesená u příležitosti stoletých narozenin naší maminky, paní Heleny Navrátilové v Mohelnici:

Drahá mámo, naše jubilantko, sestry a bratři s rodinami, milí příbuzní, vážení hosté.

Je mou velkou ctí, ale zároveň radostnou povinností, abych Vás všechny, jako nejstarší člen rodiny, pěkně přivítal v den, kdy s vděčností slavíme významné jubileum naší mámy, tety, pratety, babičky, prababičky a praprababičky. Dáte mi jistě za pravdu, že něco takového se tak každému obyčejnému smrtelníkovi nepodaří. Slyším častý údiv od svých přátel v Kanadě, kteří se nemohou honosit takovým darem. Jejich údiv je ještě větší, když slyší, že máma žije sama ve svém malém bytě. Ano - je to velký dar, který tím více oceňujeme, když i my sami se dožíváme zralého věku.

Bylo by třeba zkušeného spisovatele, aby zachytil všechno, co se událo v jejím životě. Stačí jen podotknout, že jako mladé děvče vyrůstala během první světové války na otcovském statku, kde v potu tváře bylo třeba pracovat a přispět svou hřívnou k dobru celé rodiny. Několik let po skončení války se vdává a její rodina se rozrůstá. Její houževnatost jí zvláště prospívá při výchově osmi dětí, kdy bylo třeba pevné ruky.

Snad bude vhodné dokumentovat její obětavost vypravováním humorného příběhu. Tak si představte, že na laně je helikoptérou převáženo 9 mužů a 1 žena do bezpečí. Všichni se křečovitě drží lana, které však pod jejich tíhou začíná povolovat. Je třeba, aby se rychle někdo z nich obětoval, pustil se a tak zachránil životy ostatních. 9 mužů se mezi sebou horečně radí, ale nemohou se dohodnout. Tu se ozývá jediná žena, která jim říká: „Já jsem se celý život obětovala pro svého muže a pro své děti, a proto není pro mě obtížné, abych se nyní obětovala za vás.“ 9 mužů bylo tak nadšeno, že zapomněli, že visí na laně a začali nadšeně tleskat. Uhodnete jistě na koho se to vztahuje.

Vzpomínám si na různé okamžiky, kdy nás postihla druhá světová válka. Já tehdy dojížděl z Bílé Lhoty do měšťanky v Litovli na kole a po skončení vyučování jsem se v odpoledních hodinách vracel vyhladovělý domů. V duchu jsem se těšil na šišky s má-

kem a sliny se mi jen sbíhaly. Když jsem však otevřel troubu, ve které byly šišky uschovány, zjistil jsem s velkým rozhořčením, že většina šišek zmizela a pro mě zbylo už jen velmi málo. Moji stejně hladoví sousedenci mě předešli.

Během války jsme pociťovali nedostatek masa. Máma však nebědovala, ale řešila to praktickým způsobem, t.j. chovem králíků, hus a později i výkrmem selátka. Velikou událostí byla bezesporu "zabíjačka" a pochoutkou byla jelita a ovar s křenem. Její vynalézavost se osvědčila v oné době, která byla náročná pro zabezpečení dostatečné výživy pro dorůstající děti. Ptáme se dnes, jak je to možné, že neztratila odvahu.

Po skončení dlouhé války mělo nastat zlepšení. Bohužel máma byla vystavena další těžké zkoušce, kdy otec náhle umírá a později odchází i naše nejmladší Janička. Jedna rána za druhou. Někoho by to úplně zdolalo, ale ne naši mámu, která si uvědomuje svůj úkol a s novou vervou se věnuje svým dětem. A její péče a starostlivost se nezmenšila, i když se jeden po druhém osamostatňuje a zakládá svou rodinu. Jako rozená babička navazuje a udržuje láskyplný styk se svými početnými vnoučaty. Mimo toho se věnuje činnosti ve svém okolí a to vyvažováním na svatbách, kde se osvědčuje jako vyhledávaná kuchařka.

Ku konci šedesátých let přichází poprvé na návštěvu k nám do Kanady, kde se rychle přátelí s našimi dětmi. Její přítomnost byla pro nás všechny velkou vzpruhou a povzbuzením. Tehdy většina našich dětí začala chodit do školy. Výjimkou byla naše nejmladší dcera Andrea, která ještě do školy nechodila, a proto si nejvíce užila své babičky. Babička na ni mluvila po našem a po čase ji Andrea rozumněla. Všechny naše děti si babičky nesmírně váží. Důkazem toho je dnešní přítomnost syna Franka a dcery Andrejky mezi námi.

Obdivujeme se právem statečností naší jubilantky, jakou projevila v těžké době, její příkladné skromnosti a oddanosti pro celou naši rozvětvenou rodinu, které zasvětila celý svůj život, její pevné víře a zvláště lásce s kterou všechno překonala.

Na konec bych chtěl vyjádřit svou velkou radost, že zde mohu být přítomen s Vámi všemi a mohu blahopřát naší milované jubilantce a poděkovat jí za všechny její nesčetné oběti.

Kéž Ti Pán dá, mámo, sílu a zachová Tě ve zdraví ještě dlouhá léta!

Jaromír Navrátil

Mámě k vzácnému životnímu jubileu

*Mladá dívka osmahlých tváří
pracuje s ženci na poli v radostném spěchu
zatím co pravidelný úder cepů
odděluje zrní od klasů.*

*Po letech vytrvalé práce jako mladá žena
přináší si věno do manželství
a buduje rodinný život
s vytouženou nadějí.*

*Dává život synu, dceři
a dalším jak Bůh dá –
být matkou není úděl lehký
však s pevnou vírou se vše překoná.*

*Se zalíbením na své děti pohlíží
jak rostou do krásy a moudrosti
ne nadarmo jsou všechny oběti
jen čas příznivý by dal průchod radosti.*

*Krásná doba pohody a míru
vystřídána je dlouhou válkou
přesto my mladí nechápeme nebezpečí
žijíce v rodinném kruhu,
který nás chrání.*

*Po kruté válce kýžený mír nastává
a my ušáci, plní síly, vzletu
jdem za svým cílem –
mateřské srdce želí každý odchod,
ale nebrání se tomu.*

*A další těžká rána
když drahý otec náhle odchází
a zanedlouho sestřička, sívá holubička –
v ranném mládí.*

*Život jak proud dravé řeky
se valí dál a dál.*

*Naše máti kupodivu
po překonání strasti, bolu
dosahuje plnosti svého věku.*

*Ó, milovaná mámo naše,
kéž Bůh síly dá v Tvém věku
bys ještě dlouho s námi byla
to je naše vřelá prosby víra.*

Sdružené Československé Organizace v Chicagu

Pořádají 7. února 2004
v Drury Lane Oak Brook, IL

46. Reprezentační ples

Sdružené Československé organizace zvou mladé dívky
ve věku 16-21 let, které mají český nebo slovenský původ
a měly by zájem být představeny

na tomto tradičním plesu jako debutantky.

Informativní schůzka pro případné zájemkyně proběhne
v říjnu 2003, včetně odpovědí na otázky,
promítnutí filmu z letošního plesu a občerstvení.

Dívky volejte: Dana Cermak 630 – 915 4276 nebo

Hana Prince 815 – 245 4222

ČESKÁ MŠE SVATÁ VE WASHINGTONU

v neděli 28. září 2003 v poledne

budeme mít v naší národní kapli českou mši svatou slouženou
dp. Antonínem Kocurkem z New Yorku.

Prosíme naše krajany, aby se v hojném počtu zúčastnili
této mše svaté konané v naší České duchovní tradici.

Za výbor České národní kaple

Vás všechny upřímně zvou

Col. Al. Brož (USAF Ret.) - Tel. (703) 698-5318

Dr. George J. Švejda, Ph.D. - Tel. (301) 421-9417

GEORGE PODZAMSKÝ, M.D.

INTERNAL MEDICINE

2135 S. MAPLE AVE.

BERWYN, IL 60402

Telephone: (708) 749 – 4141

Domů: (708) 749 – 9941

Pager: (708) 324 – 0259

Dr. Podzamský je v ordinaci denně mimo středy
od 12 do 7 P.M., v sobotu od 12 do 4 P.M.

V případě potřeby je dosažitelný kdykoli
a pacienty bere do Oak Park Hospital.

Kromě všeobecného lékařství je specialistou v interně,
léčí křečové žíly, dělá školní a gynekologické prohlídky.

Jeho ordinace se nachází v blízkosti křižovatky
Harlem a Cermak Rd.

České mše svaté

u Panny Marie Svatohorské
2414 S. 61st Ave. Cicero, IL 60804

jsou každou sobotu v 6.30 hod. večer

Informace o České Misii v Chicagu najdete na:

<http://ceskamisie.home.comcast.net>

Naše nová E-mailová adresa:

velehradchicago@comcast.net

Upřímné poděkování

**všem kdo jakýmkoli způsobem přispěli
k důstojné oslavě mého kněžského jubilea,**

zvláště Otci Dušanovi, který je opravdu „duší“ našeho
farního společenství, pak Karlu Chrobákovi za článek
v novinách a za procítěnou básničku, kterou nám přednesl
za družného posezení na sále, zpěvákům a varhaníkovi,
kteří přednesli vhodné vložky, rovněž obětavým ženám,
které připravily tak štědré pohoštění a rodině Slivově,
která nás vedla v družném prozpěvování.

Všem vyslovuji srdečné Pán Bůh zaplať!

Jsem vděčný Pánu Bohu, že mi dopřává, že mohu ještě
pokračovat v práci na vinici Páně a mohu pomáhat udržovat
naš český jazyk a naši kulturu ve zdejším prostředí.

**Kéž Vám všem Pán Bůh žehná a posiluje Vás
ve všech strastech každodenního života.**

Otec Odilo Crkva, OSB

Naše pout' do staré vlasti (3)

Nový den 9.květen nás vítá krásným slunečným počasím a my se vydáváme do nejjihnějšího koutu České republiky. Cesta vede malebným údolím řeky Vltavy proti jejímu proudu. Brzy spatřujeme náš první cíl – hrad Rožmberk, který byl vybudován na mohutném ostrohu, který ze tří stran Vltava obtéká. Trochu jsme se zadýchali prudkým stoupáním do hradu a zde nám již běžela naproti z hlavní brány paní Daňková, manželka vysebrodského jáhna, aby nás informovala podrobně o programu celého dne. Začínáme prohlídkou hradu, kde nás hned na začátku čekalo milé překvapení, neboť nás v rytířském sále vítal hudební kvartet v dobových kostýmech krásnými renesančními melodiemi. Otec Dušan v hudebnících ihned poznal své bývalé farníky z Vyššího Brodu, pana Lukáše Krutského, varhaníka, který soubor vede, a tři mladé dívky, které před léty učil náboženství. Celý hrad na nás působí kouzlem středověku – od galerie Rožmberského rodu, jehož členové se proslavili v křižáckých výpravách, přes kapli a vkusně upravené pokoje a sály s bohatými sbírkami až po zbrojnici s unikátní sbírkou zbraní. Nakonec nás ještě vyprovází smutný pohled paní Perchty z Rožmberka, tzv. „Bílé pani,“ která po staletí svými zjeveními na různých hradech předpovídala členům svého rodu budoucnost.

Pod hradem Rožmberk

Ze středověku se přenášíme do současnosti. Pokračujeme dál proti proudu Vltavy a zastavujeme přímo pod hrází Lipenské přehrady, která vytváří největší umělé jezero v naší republice, jehož vzdemutá hladina se táhne až do dálky více než 40 kilometrů. Máme před sebou exkurzi do místní vodní elektrárny. Velký obraz na hlavní stěně vstupní haly, který zde zůstal snad ještě zapomenut z období komunistického režimu, nám připomněl, že se jednalo o „Dílo 2. pětiletky“. Tehdejší „stavby socialismu“ měly následovat triumfalismus bývalého Sovětského svazu. Ve skutečnosti však tyto „úspěchy socialismu“ byly vykoupeny potem, krví a často i životy dělníků, kteří zde byli nasazeni na těžké práce, protože jinde nedostali zaměstnání, anebo politických vězňů, kteří si zde po propuštění z kriminálu mohli „vylepšit“ svůj kádrový profil. Pracoval zde kdysi například i jeden z mnichů vysebrodského kláštera Otec Xaver Švanda, když byl propuštěn z komunistického koncentráku a nikde nedostal souhlas k výkonu kněžské služby, a když stavba skončila, pracoval pak mnoho let jako dřevorubec v okolních lesích a teprve po tzv. Pražském jaru 1968 mu bylo dovoleno působit v jedné ze Šumavských farností. Jednotlivými provozů elektrárny nás provází její vedoucí. Sjíždíme výtahem asi 140

metrů pod úroveň terénu, kde se hluboko ve skále skrývají dvě velké Francisovy turbíny, k nimž je přiváděna voda z přehrady potrubím s průměrem 6 metrů. Turbíny pohánějí generátory, které dodávají do sítě elektrický proud v době energetických špiček. Moderní zařízení ovládané počítači dokáže najet na plný výkon během jediné minuty. Sestupujeme až na samé dno elektrárny až k tunelu, který odvádí vodu zpět do řeky. Ten byl pracně vylámán v tvrdé žule a je dlouhý 3,5 kilometru a ústí v nádrži vyronávací přehrady nad Vyšším Brodem. Jsme rádi, když se opět dostáváme na denní světlo. Projíždíme krátce novým rekreačním a hotelovým střediskem pod osadou Lipno, které je nyní budováno ve spolupráci z Holandskými investory. Pohledem z hráze se loučíme naposledy s velkým jezerem a kolem Čertovy stěny, opředené pověstmi, sjíždíme do Vyššího Brodu. Ze všech stran jsme obklopeni hubohými šumavskými lesy a nádhernou zelení, uprostřed romantické údolí Vltavy. Řeka se zde hluboce zaryla do úzkého údolí, které je tvořeno mohutnými skalami, jejichž kamenné bloky člověku připadají, jako by se zde zřítily kostky obrovské stavebnice. Připomínáme si v této chvíli slavnou operu Bedřicha Smetany „Čertova stěna,“ jejíž libreto napsala Eliška Krásnohorská podle staré pověsti, kde se vypráví o tom, jak ďábel chtěl zničit vysebrodský klášter, postavit přehradu a toto místo modlitby zaplavit vodou, ale nad dílem zloducha nakonec zvítězilo pokání a víra mnichů a také věrná láska pána z Rožmberka, takže Čertova stěna se nakonec zřítíla.

Po vydatném obědě v restauraci „U Andulky“ na vysebrodském náměstí si odcházíme prohlédnout perlu města a skvost gotické architektury – vysebrodský klášter. Cisterciácké opatství zde bylo založeno již roku 1259 a život kláštera nebyl po 700 let ničím přerušen, teprve nacisté za druhé světové války a po nich pak komunisté v roce 1950 mnichy vyhnali. V klášteře jsme přivítáni Otcem opatem Albertykem Siwkem, který před několika lety přišel z Polska, aby zde řídil mladou komunitu řeholních bratří a kněží. Protože jsme se dověděli, že za pár dní oslaví svoje narozeniny, zazpívali jsme na jeho počest oblíbené „Živijó...“, k němuž se Otec opat s chutí přidal. Klášterem samotným nás provázel Otec Dušan, který zde před svým odjezdem do Ameriky čtyři roky pobýval. Středem celého kláštera je trojlodní gotický chrám se štíhlou novogotickou věží. Ke kostelu přiléhá gotická křížová chodba s unikátní kapitulní síní, jejíž klenbu nese, jako symbolický strom života, jediný sloup. Obdivujeme středověkou architekturu i barokní výzdobu kostela s nádherným hlavním oltářem, jehož obrovský centrální obraz se čtyřikrát do roka mění podle liturgických období – na Vánoce je zde scéna Kristova narození v Betlémě, v době postní Ježíšova smrt na kříži, na Velikonoce zmrtvýchvstálý Kristus a v průběhu zbytku roku scéna Nanebevzetí Panny Marie. Tomuto tajemství je také kostel zasvěcen. Krátce se zastavujeme před gotickým obrazem vysebrodské Madony, abychom poprosili o její ochranu, a pokračujeme dál prohlídkou klášterní obrazárny a návštěvou klášterní knihovny. Zde jsme především fascinováni její uměleckou výzdobou, kde na stropě filosofického sálu je nádherná freska „Soud Šalamounův“ a v teologickém sále druhá, ještě krásnější, „Dvanáctiletý Ježíš v chrámě.“ Též překrásné intarzované knihovní skříně z poloviny 18.století jsou úžasné. Umělecká výzdoba je dílem vysebrodských mnichů. Knihovna obsahuje na 70 tisíc svazků jednotně vyvázaných v kůži. Zde především vyniká sbírka Biblí, která je největší ve střední Evropě a obsahuje Bible v několika desítkách různých jazyků. Mimo to knihovna chová vzácné středověké rukopisy a řadu prvotisků.

V křížové chodbě vyšebrodského kláštera
Otec opat Albertyk uprostřed, vlevo převor Otec Justýn

Z kláštera jsme se odebrali do děkanského kostela sv.Bartoloměje ve Vyšším Brodě, kde Otec Dušan za asistence místního pana faráře Zdeňka Prokeše a jáhna pana Josefa Daňka sloužil v 5 hodin navečer mši svatou. I když byl všední den, kostel se docela pěkně zaplnil a to především mládeží. Místní farníci totiž přišli pozdravit Otce Dušana, jako svého bývalého duchovního pastýře, a také přivítat jeho nynější farníky z Ameriky. Chrámový sbor zazpíval při mši svaté několik působivých vložek a po jejím skončení pokračoval program ve farní společenské místnosti, kam se všichni účastníci jen stěží vešli. Na úvod nás přivítal pan jáhen Daněk a hned na to děti, od těch nejmenších až po 16 leté, předvedli zpěvohru o Panně Marii s několika proměnami – Navštívení Panny Marie a zjevení Panny Marie v Lurdech, ve Fatimě a v Medžugorje. Dívka v roli Panny Marie měla překrásný melodický hlas a celým vystoupením jsme byli hluboce dojatí. Potom nás očekávalo bohaté pohoštění, které obětavě připravily místní ženy. Dlouho do noci jsme seděli v družné zábavě s farníky z Vyššího Brodu, z Loučovic a dalších okolních míst a viděli jsme, jak místní farníci s velikou láskou vzpomínají na Otce Dušana a jak smutně se loučí ve chvíli odchodu. Ale všechno má svůj konec, a tak nezbývalo, než se opět vydat do Českých Budějovic, abychom se tam naposledy vyspali před naší cestou na Moravu.

Sobotní dopoledne 10.května patří ještě jižním Čechám. Projíždíme krajinou rybníků, míjíme Třeboň a podél řeky Nežárky se dostáváme do Jindřichova Hradce. Základem zdejšího zámku je hrad z 12.století. Prohlídku začínáme vstupem do Červené věže, kde v přízemí obdivujeme mohutnou kuchyni, která je proslavena vařením sladké kaše pro chudý lid. V zámku jsou tři kaple. Nejstarší z roku 1338 s freskami sv.Jiří, dále prostranná gotická kaple sv.Ducha, kde roku 1564 slavil sňatek Mikuláš Zrinský s Evou z Rožmberka a kaple „Bílé paní“ (Perchty z Rožmberka), která se úpravou a malbami podobá kapli sv.Kateřiny na Karlštejně. Zámek se starým hradem spojují půvabné arkády a v zámecké zahradě vstupujeme do Rotundy postavené v 18.století italskými mistry, která sloužila jako hudební a taneční sál a dodnes je pozoruhodná svou klenbou a štukovou výzdobou.

Na oběd přijíždíme do Telče. Toto město je zařazeno do seznamu památek UNESCO a bývá někdy nazýváno „Moravské Benátky“. Rozkládá se na ostrohu mezi třemi rybníky a původně bylo vybudováno jako vodní pevnost. Zbytky hradeb a příkopů, dvě brány a mohutná strážní věž zvaná „Svatodušní“ románského slohu pocházejí ze 13. a 14.století. Náměstí s podloubím, radnice s věží a domy ozdobené mnohotvárnými štíty poskytují obrázek z 15. a 16.století. Ve středu náměstí stojí Mariánský sloup a po stranách

se zvedá farní chrám sv.Jakuba z 15.století a barokní sv.Jména Ježíš ze 17.století. Ve městě bylo tento den obzvláště rušno, neboť na zámku právě natáčela televize. Historické objekty jsou totiž stále vyhledávány filmaři. Prodirá se tedy skutečným tržištěm s prodáváči a kupujícími v dobových kostýmech a unikáme pohledům kamer do zámku. Zde opět obdivujeme nádherné interiéry, překrásné sály, zdobené stropy, obrazy, nábytek i exotické sbírky trofejí dovezených z cest zámeckého pána do Afriky. Všeho je tolik, že až oči přecházejí.

Vyvrcholením dnešního dne byla mše svatá v kostele sv.Petra a Pavla v premonstrátském klášteře v Nové Říši. Zde nás vřele přivítal Otec opat Marian Rudolf Kosík, spolužák Otce Dušana, který s ním studoval v litoměřickém semináři. V krátké a výstižné promluvě Otec opat vyzvedl, že úkolem každého je konat vůli Boží. A Písmo svaté nám říká, že vůle Boží je naše posvěcení. To znamená, že každodenně musíme usilovat stát se svatými, abychom se dostali do nebe. V novoríšském klášteře jsme mohli spatřit křížovou cestu vytvořenou Františkem Bilkem, sochařem mystického zanícením, jenž vhodně doplňoval katolickou modernu 20.století, jejíž členové byli častými hosty zdejšího opatství. Básník Otakar Březina, jenž byl učitelem v blízkých Jaroměřicích, zde složil všech pět knih svých básní. V opatské knihovně a archívech jsme si mohli prohlédnout jeho rukopisy. Totéž platí o knězi – spisovateli a básníku Jakubu Demlovi, jenž sem dojížděl z nedalekých Tasovic a jehož vlastnoručně napsané dojmy o Otakaru Březinovi jsme si mohli přečíst.

Setkání na faře ve Vyšším Brodě s představením místních dětí

Poslední zastávkou dnešního dne byla Třebíč. Zdejší baziliku sv.Prokopa zařadilo UNESCO do svého seznamu právě letos. Protože místní duchovní správce byl právě zaneprázdněn poučováním snoubenců, světil klíče od kostela Otcí Dušanovi, který se tak stal opět naším průvodcem. Trojlodní bazilika je románsko – gotického slohu, jak to dosvědčují románská okénka a gotická klenba se zalomenými oblouky. Stavba je vzorem kamenického umění středověku. Nad románskou kryptou v podzemí s řadami sloupů nesoucích klenby jednotlivých polí se vypíná bazilika, do níž vstupujeme překrásným postranním portálem chráněným předstíní. Celá stavba působí kamennou krásou románského kvádříkového zdíva, jehož kameny ručně opracovávali středověcí mistři, jejichž jména jsou ukryta jen pod četnými kamenickými značkami. Poslední sluneční paprsky, které vstupují do chrámu nádhernými rozetatými okny dodávají celému prostoru tajuplný koloryt. Krátkou večerní modlitbou zde uzavíráme den. Za šera přijíždíme do Brna, jež se stane naším výchozím bodem pro cesty po Moravě.

Zpracoval Karel Chrobák

VOLEJBAL SPARTA - CHICAGO

Nový tým SPARTA-CHICAGO volejbal navazuje na dlouholetou tradici vynikajících sportovců, která nebyla nikdy doceněna. Volejbalový tým byl vždy ve stínu SPARTY ABA fotbalu a hokeje.

Dnešní úspěchy nové Sparty jsou potvrzeny vítězstvím ligy Hoffman Estates: celkové výhry, Sparta: + 22 vyhraných setů, (prohraných -2).

Následuje největší úspěch v "play-off" vítězstvím Sparty ve čtvrt-finále, semi-finále a finále nad favorizovaným týmem TSUNAMI 3:0.

Sparta pokračuje v dalším úspěchu v roce 2003 vítězstvím Northside ligy. Teprve po dramatickém boji v play-off prohrává Sparta v semi-finále 2:1.

Tým SPARTU-A reprezentovali následující volejbalisté: Jiří Straka, Petr Zidek, Stan Kysela, Aleš Knettig, Petr Iaglasz, Maroš Polievka, Jan Corteczka, Fernando Garcia a Vlastimil Janko.

Za zmínku stojí též úspěchy volejbalového týmu SPARTA-B, která ve své lize a skupině skončila na druhém místě a v play-off neprohrála jediný zápas.

Jména hráčů týmu SPARTA-B: Jiří Bruckner, Pavel Otahal, Mark Kutek, Tomáš Olic, Honza Stolarik, Karel Bedrarski, Mike McGill.

Týmu B vypomohli občas také následující hráči: Maroš Polievka, Petr Zidek, Vlastimil Janko a Jiří Straka. Doufáme, že volejbalisté Sparty budou pokračovat v dalších vítězstvích turnajů a lig.

Jiří Straka

SPARTA - CHICAGO Volejbal 2002 - 2003

Zadní řada: Jiří Straka (hrájící coach-trener), Petr Zidek, Stan Kysela (hrájící asistent coach-manager), Aleš Knettig (kapitán týmu), Petr Iaglasz, Maroš Polievka.

Přední řada: Jan Corteczka, Fernando Gracia, Vlastimil Janko.

POZOR! POZOR! POZOR! Společnost pro Vědy a Umění Chicago

zahajuje svou podzimní činnost

V PÁTEK, 19. ZÁŘÍ 2003

přesně v 7 hodin večer.

Prosíme členy a přátele aby si laskavě poznamenali, že schůze, přednášky a pořady SVU se budou nyní konat v budově MID AMERICA BANK

(Community Room),

5900 W. ČERMÁKOVA TŘ. CICERO, IL.

Vzhledem k tomu, že musíme opustit bankovní místnosti v 9 hodin večer, budeme začínat schůze již v 7 hodin.

Hostujícím řečníkem na naší zahajovací schůzi bude známý a oblíbený

Dr. JOSEF PODZIMEK,

profesor emeritus, University of Missouri, Rolla, MO.

Námět jeho přednášky je

VZPOMÍNKY NA PROFESORA

ZDEŇKA SEKERU

(význačný vědecký pracovník v oboru fyziky atmosféry a meteorologie)

A JEHO PŮSOBENÍ NA UNIVERZITÁCH V PRAZE, CHICAGU A LOS ANGELES.

Jako v minulosti, přednáška Dr. Podzimka bude jistě velmi poutavá a zajímavá. Přijďte všichni zahájit podzimní činnost

SVU v pátek, 19. září v 7 hodin večer v budově Mid America Bank v Cicero. Po přednášce bude následovat volná debata a občerstvení.

Dobrovolný dar \$3.00.

Při této příležitosti chceme pogratulovat dlouholeté člence SVU,

paní Blance Jirákové,

která v červnu t.r. v Praze uspořádala vydání sbírky svých básní. Útlý svazek poesie nazvaný "STŘEPINY" obsahuje 60 básní vyjadřujících cit, naději, smutek, meditace a lidskou touhu po radosti a lásce.

Básnířka Jiráková píše poesii jak v češtině tak i v angličtině a její tvorba byla uveřejněna v The Doings, Ride the Wind, A Celebration of Poets and The Sound of Poetry (CD) a v nedávno vydané SVU knize básní

"Chuť ztraceného domova".

Gratulujeme paní Blance k jejímu literárnímu úspěchu.
SVU, Chicago

Věra Rokničová, jednatelka

MLADÝM

Romské historky

Rodinná svíce

Oblékám se v sakristii mikulášské katedrály ke sv. požehnání. Najednou se vsune dovnitř stará Romka. Oba kostelníci zbystří pozornost a hned k ní, co že chce. „Nesu svíci pro Pannu Marii!“ „No dobrá, dobrá,“ povídá jeden z nich a děkuje. Když žena odejde, řekne ten druhý: „Kdoví, odkud tu svíčku vzala.“ „Ale páni! Mně je to líto, takhle mluvit. Přinesla ji Panně Marii!“ To jsem se ozval já. Neřekli nic a jeden šel rožnout svíce na oltář. Když se vrátil, poznamenal věčně: „Vždyť jsem si to myslel. Vzala svíci z oltáře sv. Josefa a dala ji sem pro Pannu Marii. Takže ji vlastně takhle elegantně vrátila.“ No, svíce zůstala v rodině.

Jak jsem zpacifikoval Romy

Toho večera jsem zpovídal v klášteře P. Marie v Budějovicích a byl jsem, myslím, i zaopatřovat. Měl jsem tedy kleriku, ale protože jsem šel k sestře na večeři, kleriku jsem si pod kabátem vyhrnul. Po večeři jdu domů, na děkanství. V parku před Rábenštejnskou věží stojí shluk lidí a hledí k České ulici. Perou se tam prý Romové. Vyšli z hospody „U české chalupy“ a dali se do sebe. Okna se otevírají, tedy ta, kde bydlí Romové, a křik sílí, protože každý drží s někým jiným. Kdosi mne poznal: „Tamtudy nechodíte, velebný pane. Obejděte to raději do Šternečky anebo ostrovem. Už tam byli policajti a nic nez mohli. Báli se taky. Hned lítají kudly. Prý přivedou posily.“ „Já se nebojím,“ povídám a přes všechny protesty a výstrahy zamírím do České ulice. Ale jednu věc jsem udělal: spustil jsem si kleriku dolů. Oni, Romové, mívali respekt ke knězi. No skutečně. Křik tam byl veliký. A už mne zpozorovali a začali na mě hrozit. Zakřičel jsem: „Ticho tady! Jděte domů!“ Jenže oni nic a výhrůžně se přibližovali. Rázem zapomněli na svůj spor a šli po mně. Vtom našťěstí nějaká starší Romka vykřikla: „Pozor! To je velkomožný pán od Kristus!“ Hned jsem toho využil: „Jestli toho nenecháte a nepůjdete, vyřknu nějakou strašnou kletbu.“ Začali vřesťet, to že ne, jenom to ne. A najednou začali mizet a já mohl pokračovat ve své cestě. Když pak dorazila policejní posila - byl už všude klid a mír.

Velmi blažený pán

Jedeme ve vlaku. Ve Sviněticích přistoupila Romka středního věku a hned na nás, že potřebuje nějakou korunu a že nám bude hádat. Děti z toho měly jundu, ale švagr se zlobil: „Nic jí nedávej.“ No, dal jsem korunu. Zakroutila očima, dala do kapsy a povídá: „Větší, aby se lip hádalo.“ Dal jsem tedy dvoukorunu. Zas chtěla ještě víc, že prý bude nejlepší papír. Přes ostrý švagrův protest jsem na dlaň dal papírovou tříkorunu. „Ó, vy jste velmi blažený pán! A velkomožný. Já tomu nerozumím - tady je jasné, že máte velkou moc, ale nééé ve vládě. A jedete k nějaké paní! Ach, to není obyčejná paní, to je...“ Uctivě zašeptala: „To je královna!“ (Jeli jsme na pouť k Panně Marii na Svatou Horu.) Brzy potom vystupovala a pořád mlela, že jsem pán velmi blažený, a ta královna... Ale ke švagrovi se obrátila, prskla a něco rychle přeříkávala a roztaženými prsty na něho ukazovala. Prý ho nějak zaklela. No, už je to třicet devět let a švagr, chvála Pánu Bohu, je zdravý a vesel mezi námi.

Jak jsem se učil řídit auto

Dodnes lituji, že jsem se nenaučil řídit auto, ačkoli - teoreticky bych to zvládal. Sice lomecké sestry Teofila a Magdalena mne prosily, abych se určitě auto řídit naučil, že prý tam, kde pojedou já, nebude moci jet nikdo jiný (asi by to pravda byla, protože bych nenechal nikoho předjet). A přece jsem se dvakrát učil auto řídit.

Nejprve jsem jel s knězem - kolegou z Libína a zjistil, že u nich na té cestě by to šlo. Tak jsem se tam vypravil s jiným kamarádem. Řekl mi: „Hlavně se neboj. Po stranách je břeh, nemůžeš nikam vyjet.“ No dobře. Vzal jsem volant a jel, kamarád dával pozor, ale najednou se cesta rozdvajila, rozdělila. Já se lekl, stočil auto vpravo, prorazil malý plůtek a rázem jsme byli na nějakém dvorku, kde se rozdkákaly a rozutíkaly slepice. Vyběhla paní a volá: „Co tu děláš, ty hlupáku, ty blbe jeden. Kam to sem jedeš?!“ Vylézal jsem z auta. Jakmile mne uviděla, spráskla ruce: „Jeminkote, jaká to vzácná návštěva! Pan děkan bavorovský... vítejte!“

Podruhé jsem študoval jízdu na nové silničce mezi Zálužím a Radějovicemi. Byl podvečer, slunce už zapadalo, sena voněla. Jel jsem klidně, silnička byla rovná. Najednou kde se vzal, tu se vzal, proti mně traktor s vlečákem. Zastavil jsem a volám: „Ihned se obrať!“ Poznal mě: „Velebný pane, propána, to přeci nemůžu. Tady se neobráťm.“ Ale trval jsem na svém. Couval chudák až k Radějovicům a můj spolujezdec povídá: „Ne. Raději nejezdi. Nejsi k tomu.“

*Z knihy P. Františka Hobizala: Humor v církvi dovolen
Vydalo Karmelitánské nakladatelství v roce 2002*

KAMÍNKY

Čtení na pokračování

Mezi krajany v Africe

Přišel ale rok 1968 a z okupovaného Československa odešlo přes půl milionu lidí do emigrace a zhruba asi čtyři tisíce z nich zaimigrovaly do Jihoafrické republiky. Kardinál Beran se z Říma obrátil na mého biskupa s žádostí, aby mě uvolnil pro práci mezi těmito Čechy a Slováky, alespoň pro začátek. Biskup mě nijak nenutil, nechal to na mém rozhodnutí. Odmítnout ale nebylo možné. Přestěhoval jsem se tedy do Johannesburgu a začal pracovat pro krajany. Najezdil jsem po celé jižní Africe tisíce a tisíce kilometrů, obvykle jsem na cesty různými směry a do různých míst vyjížděl kolem páté hodiny odpoledne a jel celou noc s malými přestávkami na kávu u benzínových stanic. A nesloužil jsem pro ně jenom mše. Společnými silami jsme pořádali koncerty, vydával jsem časopis Jaro, v němž bylo publikováno mnoho užitečných rad pro nově příchozí, zprostředkována mnohá pomoc, ale nechyběly pochopitelně ani vzpomínky na domov, nedosažitelný pro nás pro všechny. Vlastní kněžská práce se patrně minula účinkem. Sice jsem pokřtil skoro pět set dětí, ale odával jen dva páry a návštěvy kostelů byly mizivé.

Jako obyčejný člověk bych práci s emigranty z osmašedesátého roku hodnotil jako nejztracenější čas v životě, jako kněz ovšem na to nemám právo. Těžko bych mohl sám popisovat stav věcí mezi těmito emigranty, ale mnohé docela dobře vystihuje článek z Našince, časopisu Čechů a Slováků v Jižní Africe, který byl zveřejněn v 2. čísle roku 1991, krátce po mém odchodu z Jihoafrické republiky:

„... Otce Čížkovského jsme měli možnost poznat již záhy po našem příletu sem. Byl totiž jako český kněz delegován, aby na sklonku roku 1968 přerušil svou misijní činnost v natalském Zululandu a ujal se nás, posrpnových emigrantů z Československa, a byl nám nápomocen praktickými radami zkušeného znalce jihoafrické mentality a poměrů, aby nám byl duchovním vůdcem i zprostředkovatelem pomoci hmotné při našich prvních krůčcích v neznámé zemi.

Teprve nyní s odstupem času si dovoluji položit otázku, kdo z nás byl tehdy více konsternován: zda my, či on sám, po prvním vzájemném setkání? Docházelo k němu povětšinou v některém z propůjčených katolických kostelů; ať již v Johannesburgu, Pretorii nebo v Kempton Parku, při nedělních mších svatých, kam jsme se hrnuli v očekávání zisku cenných rad, novinek, čerstvých zkušeností, které po skončení obřadů otec Čížkovský ochotně rozdával. O nějakou posilu duchovní nám tehdy pramálo šlo - ruku na srdce, přátelé, ateistickou výchovou posledních dvaceti let v ČSSR odkojení. Jen málo z nás vědělo, co to mše svatá vůbec je; museli jsme být od oltáře dokonce instruováni, že je třeba při čtení Evangelia povstat, kdy je třeba požehnat se křížem, přičemž jsme po očku pozorovali souseda, jak se takový kříž má udě-

lat. Zde tedy musel být otec Čížkovský značně zaskočen a podiven, co za kupu absolutních nevěrců to dostal na starost. A nevěrci jsme byli, a jací! Pravda, základů se nám nedostávalo kvůli režimu: výuka katechismu v době naší školní docházky zcela vymizela z osnov. Zato jsme si přivezli v míře přebohaté chytře transplantovanou averzi vůči všemu, nač si nelze sáhnout, omakat to, potěžkat a změřit, tudíž zneuznání a pohrdání nad tím, že by mohlo třeba existovat něco vyššího, spirituálního.

Na neštěstí stál u pulpitu před námi člověk v rouchu kněze, který nás, ateistické těžkooděnce, dychtící především o udělení privilegií v oblasti hmotna, nemohl dost dobře přesvědčit o mylnosti našich importovaných názorů. Jsa k tomu vybroušen jen chatrnou češtinou, provázel ho zejména v prvních měsících spíše posměch či shovívavost. Odpusťte nám, otče, že jsme se tehdy nedokázali vžít do vašeho postavení člověka, který po dvacet let prakticky nepoužil rodné řeči, zato ale ve stejném období dokázal vystudovat na kněze, zvládl dva jazyky oficiální a řadu černošských nářečí, užívajících v kraji svého působení a lišících se od sebe pouze jemnými nuancemi. Dnes už jsme chytřejší a zkušenější, a jistě bychom se tak nezachovali. Vždyť mnozí z nás, kteří svou mateřštinu používají sporadicky - ať už v případech smíšeného manželství či odlehlosti pracovišť, kde rodáka nezahledneš, mluvíme a lovíme slova daleko hůř než vy tenkrát... Dnes vidím, jak jsme byli krutí!

Určitě jste musel vytušit, že ten nedělní kostel jsme brali jako nutnou podmínku, abychom se dozvěděli užitečnosti; o něco později proto, abychom si mohli poklábat s přáteli a známými, předali si načerpané zkušenosti, vyslechli dobrý vtip. Nu, a za rok či dva, to už jste docela určitě poznal z návštěvnosti, nepotřebovali jsme ten kostel vůbec. Už jsme se dostatečně otrkali a zabydlovali po svém, už jste nám víc nabídnout po materiální stránce nemohl, a o to podstatné, kvůli čemu jste opustil ty, kteří vás skutečně potřebovali, jsme my zájem měli nevalný. Dříve plné lavice při vašich nedělních mších, zaplňovaly se stále řidčeji, až to dospělo tak daleko, že například na mši do Pretorie, kam jste dojížděl, přišli tři lidé...

Nebylo divu, že za tohoto stavu, kdy jste mezi námi, krajany, nemohl vykonávat své hlavní povolání kněze, požádal jste o přeložení zpět do Natalu, kde vás místní pinetownská kongregace přijala s otevřenou náručí. To nebyl zbabělý ústup, to byla nutnost. Byl byste, otče, špatný dělník na vinici Páně, kdybyste jednal jinak. I kus odvahy to vyžadovalo, předstoupit před svého nadřízeného biskupa a vyznat se mu, že jste nedokázal probudit dostatečný zájem. Snad jste se nás tehdy i zastal, kdo dnes ví?! Já vím bezpečně jedno - a nyní to mohu veřejně prozradit - jen ať je ten obrázek tamních dnů o nás úplný: zaplatil jste za nás, neřády, kteří si k vám chodili půjčovat pod všemožnými záminkami peníze, dluh johanesburské diecéze. Ta vám zapůjčila 5000 randů, a to byly velké peníze, abyste mohl podle svého uvážení vypomáhat potřebným Čechoslovákům v řešení jejich problémů. To nebyly milodary, vážení, to byly regulérní půjčky, o nichž se předpokládalo, že budou vyrovnány až začneme vydělávat...

Předpokládalo se také, že si potom svého kněze udržíme i hmotně, tak jako jiné menšinové národy v Jižní Africe, aby si nemusel připadat jako žebrák, který stále jen odčerpává z církevních fondů, aniž by se mohl pochlubit sebemenším přínosem od svých krajaňských oveček. Do dvou let měl skoro každý z nás už automobil, mnozí i dva... Jen žalostně málo poctivců Vám dluh čestně splatilo, ačkoli ten zbytek na to měl osm let. Dnes je jasné, že by vám správce pokladu oné diecéze hlavu neutřhl, kdybyste před svým odjezdem před něj předstoupil s poloprázdnými rukama a řekl o nás pravdu. Místo toho jste nás kryl a dluh za nás vyrovnal z výtěžku prodeje vámi malovaných obrazů, které jste si oblíbil a nerad se s nimi loučil. Nebýt vašeho uměleckého nadání, jen Bůh ví, jak by se vám tehdy podařilo naši vinu vykoupit.

Určitě jste nám to všechno odpustil, jak jinak také. Dnes už vám těžko nahradíme všechny ty trpkosti a zklamání, které jsme vám způsobili, aniž jsme vás o prominutí sami požádali. Necht' alespoň tyto upřímně míněné řádky jsou, jakkoli chatrnou, náplastí na dnes již zhojené jizvy, avšak dokladem, že plevel špatností v nás nedokázal udusit semínko, které jste na naší zahrádce zasal. I když opožděně, přece jen vzešlo..."

V novém místě

Mezi krajany jsem pobyl přes čtyři roky. Chtěl jsem se vrátit zase mezi domorodce. Mezitím se však přihlásilo nemocné srdce a kvůli tomu mě biskup přeložil do města Pinetown, abych se nemusel dál vydávat na namáhavé cesty do buše. O službu mezi domorodci jsem ale nepřišel. Město Pinetown je totiž také v provincii Natal, patnáct mil od Durbanu. Ve farním kostele jsem v neděli sloužil tři mše svaté, a ani to nestačilo, protože kostel byl malý. Dopoledne dvě pro bělochy a odpoledne ve tři jednu pro černochoy. Na tu odpolední chodilo také hodně bělochů, ačkoli tím porušovali zákon. Myslím si, že rasové předpisy katolická církev dost veřejně ignorovala. Dostávali jsme pokuty za jejich nedodržování, ale nic víc. Často přišel policajt a říká: „Vidím, že tam máte bělochy. Neznáte zákon?“ Odpovídal jsem vždycky stejně: „Zákon znám, tady u dveří je jeho text vyvěšen. Vy jste policista, vy zasáhněte.“ Nikdy to neudělal, bál se totiž, že by ho venku mohli zbit. Černoši byli hrdí na to, že mohli v neděli ráno přijít na mši svatou, že jejich sbor mohl zpívat jednou na nějaké slavné mši, v neděli dopoledne, při mši pro bílé. To kostelní společenství bělochů a černochoy bylo úžasné. Když jsem oznámil, že se bude uklízet v kostele nebo na fáře, tak přišli černoši, běloši, všichni dohromady. Některá běloška si přivedla s sebou domorodou hospodyní a bylo všechno v naprostém pořádku.

Farnost rostla a já viděl, že malý kostel téměř v centru města už nestačí. Proto jsme se s farní radou rozhodli, že vybudujeme kostel nový, na jiném místě. Byl to dost odvážný plán. Od biskupa jsme dostali povolení i k prodeji původního kostelíka, a jelikož se nacházel v centru města, mohli se různé obchodní společnosti přetřhnout, jen aby pozemek získaly. Takže jsme ho výhodně prodali. Některé peníze jsme měli, další jsme si opatřili sbírkou a od sponzorů. Kostel jsme začali stavět v roce 1984 na velkém pozemku, který před mno-

ha lety koupil můj předchůdce. S architektem jsme si rozuměli. Vysvětlil jsem mu, jak by bezprostřední okolí kostela mělo vypadat. Stručně jsem mu popsal nedělní život v malých místech u nás - v Čechách a na Moravě. Malé náměstí, uprostřed kašna, kostel s farou na jedné straně, vlevo hospůdka, vpravo radnice a pár domů. Lidé po mši svaté každou neděli postávají před kostelem, ženy si povídají, než odejdou domů připravovat oběd. Muži, odcházejí do hospůdky. Mladí lidé chodí kolem náměstíčka a děti si hrají u kašny.

Myslím si, že mě architekt pochopil. Kostel stál v čele, a když z něj věřící vyšli, ocitli se na malém náměstí, vpravo fara, vlevo velká hala, kde si lidé mohli posedět a vypít kávu nebo čaj, uprostřed prostranství kašna se sochou Panny Marie. Před kostelem anebo před kašnou lidé postávali a povíдали si. To všechno se odehrávalo v neděli dopoledne dvakrát a jednou odpoledne. Na tyto tři mše svaté se scházelo odhadem skoro dva tisíce lidí.

A jak už to tak někdy bývá, pomohl nám i neočekávaný dar. Jakási paní, kterou jsem snad ani neznal, mi odkázala sto tisíc randů, což je obrovská suma peněz. Chtěl jsem tu paní vidět, ale nešlo to, už byla pochovaná. Byl jsem jediný Čížkovský v Jihoafrické republice, takže nebylo pochyb o adresátovi a příjemci daru. Peníze jsem věnoval na stavbu fary. Dnes v tomto kostele, probíhají biskupské konference, všechna kněžská svěcení, a stal se i turistickou atrakcí.

Kostel byl zasvěcen Panně Marii Neposkvrněné a oltární kámen obsahuje relikvii svatého Václava, kterou pomohl opatřit dnešní biskup Jaroslav Škarvada v Římě. Od Svatého otce jsme dostali kus kamene z hrobu svatého Petra. Kostel jsme slavnostně posvětili 6. října roku 1985, a když o tři roky později přijela do Jihoafrické republiky Matka Tereza, navštívila i náš kostel a naši farnost. Bylo to nezapomenutelné.

V následujícím roce jsem oslavil deset let práce v této farnosti. V Římě se chystalo svatořečení blahoslavené Anežky České. Vyprávěl jsem při jedné mši o jejím životě a také jsem se v té souvislosti zmínil o Československu a jeho totalitním režimu, který mnoha lidem neumožní cestu do Říma, na svatořečení, takže z její vlasti tam bude málokdo, snad jen emigranti. Farníci mezi sebou sesbírali peníze a zaplatili mi letenku do Říma, protože věděli, že bych si to ze svých prostředků nemohl dovolit. V Jihoafrické republice je totiž odlika církve od státu a od něj žádný kněz či kostel nic nedostane. Církevní příjmy jsou závislé na dobrovolných sbírkách.

Strávil jsem v Římě pár krásných dnů, setkal jsem se tam s krajany z Československa a byl jsem překvapen, že jich tam přicestovalo tolik. Když jsem se vracel zpět do Jihoafrické republiky, oznámil kapitán letadla, že máme na palubě jednoho Čecha, kterému chce sdělit radostnou zprávu - v jeho vlasti vypukla revoluce a komunistický režim se tam hroutí. Nechtěl jsem tomu věřit. Po takových letech už se zdálo, že se u moci udrží navěky... Vzpomněl jsem si na naši viru hned po emigraci a na slib daný mamince, že se do dvou let vrátím, déle že to trvat nemůže. Jak jsme byli naivní!

Chtěl jsem se podívat domů, kde jsem nebyl přes 40 let.

*Z životního příběhu českého misionáře v Africe
P. Zdeňka Čížkovského*

VYDEJTE SE S NÁMI PO STOPÁCH HISTORIE

Tajemství ratibořického zámku a podzámčí

Začátkem 19. století žily v tomto romantickém prostředí dvě zajímavé ženy, které se zapsaly svými činy do historie. Obě byly vzdělané, velice půvabné a silné osobnosti. Kateřina Vilemina Kuronská, kněžna Záháňská v létě pobývala na ratibořickém zámku, v zimě se zdržovala ve svém paláci ve Vídni, anebo cestovala po Itálii. Ve stínu ratibořického zámku prožívala své dětství a mládí Barunka Panklová, provdaná Němcová, autorka Babičky. Vztah těchto dvou žen zůstává obestřen tajemstvím. Barunce Panklové kněžna Záháňská poskytla řadu privilegií, kterých se sourozencům Boženy nikdy nedostalo. Především kněžna měla zájem na tom, aby se Barunce dostalo patřičného vzdělání, platila její učitelce, nabídl Barunce studijní pobyt na svém zámku ve Chvalkovcích, Barunka měla volný přístup do zámecké knihovny paní kněžny v Ratibořicích. V té době v Ratibořicích kolovaly zvěsti, že Barunka Panklová byla nemanželskou dcerou kněžny Záháňské...

Zůstává nevyjasněno i datum narození Boženy Panklové. Oficiálně se uvádí, že se Barunka narodila ve Vídni 5. února 1820 Tereze Novotné a Janu Panklovi, který byl původem rakouský Němec z Gainfarnu u Vídně, a že ke svatbě obou rodičů Barunky došlo až za 6 měsíců později a to 7. srpna 1820 v České Skalici, která se nachází nedaleko Ratibořic. Tělesná i duševní vyspělost Barunky Panklové v době její školní docházky by odpovídala roku narození 1818, nebo spíše roku 1817. Božena Panklová navštěvovala školu v České Skalici v letech 1824 do roku 1830 a sama o tom píše „Bylo mi šest let, když se rodiče začali radit, kterak to bude se školou. U nás (v Ratibořicích) školy nebylo a děti musely chodit na učení do města (České Skalice), hodinu cesty vzdáleného.“

Barunka školu navštěvovala svědomitě, sedávala ve třetí lavici. Bylo to veselé půvabné děvčátko, které rádo zpívalo sólo na kůru v kostele a ve volných chvílích radostně skotačilo na lukách ratibořického panství. Do školy v České Skalici chodila Barunka i v průběhu svého pobytu na zámku ve Chvalkovcích v letech 1830 až 1833 a to na nedělní opakovací hodiny, při nichž se procvičovalo čtení, krasopis, počty a náboženství. Bylo obvyklé, že na procvičovací hodiny do školy docházela mládež až do

svých 18 let. V roce 1832-1833 je ve školní knize Barunka uváděna jako patnáctiletá, což by odpovídalo roku jejího narození 1817 nebo 1818.

Rok jejího narození 1820 je především uváděn v době jejího pobytu na chvalkovickém zámku, kam byla Božena dána v letech 1830 - 1833 na výchovu, aby se tam zdomáklila v němčině, v literatuře, ve hře na klavír a v ručních pracích. Přitom v pozdější korespondenci přátelům sama slavná spisovatelka píše: „Tu dobu, nebylo mi ještě zcela třináct let, přišla jsem do Chvalkovic ...“

Zajímavý je také fakt, že v roce 1837 při svatbě své dcery Barunky, Terezie Panklové očekávala od kněžny Záháňské pro Barunku výbavu a pro nastávajícího Baruncina manžela Němce, také jeho uvedení do vyššího stavu. Zůstává také záhadou, proč někteří důvěrní přátelé Boženy Panklové - Němcové spisovatelce adresovali dopis s oslovením „Její blahorodí paní Dorothea Němcová“ a to v době, kdy v Záhani dlela Dorothea Kuronská-Talleyrandová, nejmladší sestra kněžny Záháňské. Byla to snad narážka na tajemný původ Boženy Němcové? Podobnost obou žen je vskutku překvapující, je to všechno jen náhoda?

Ve šlechtických kruzích v 19. století se všeobecně povídalo, že skutečnou matkou Boženy Panklové - Němcové je Dorothea Kuronská, nejmladší sestra kněžny Kateřiny Záháňské, která se narodila v roce 1793 a byla v roce 1809 zasnoubena a provdána za Edmonda Talleyranda, knížete Périgorského. Dorothea ve Vídni i v Paříži okouzlovala společnost svou duchaplností, mimořádným půvabem a literárními nadáními.

Sama spisovatelka Božena Němcová na sklonku svého života v připravovaných románech „Urozený a neurozený“ a „Neveselá svatba“ se chystala odhalit tajemství svého původu. Z připravovaných románů se zachoval bohužel jen zlomek rukopisu ...

Také spisovatelka Karolina Světlá, důvěrná přítelkyně Boženy Němcové, podává svědectví o tom, že vévodkyně Záháňská věnovala Barunce nemalou přízeň: „Co se týkalo děl beletristických, měla Božena ovšem krásnou již předpravu, neb vévodkyně Záháňská, u níž byl její otec, jak známo, štolbou, nafilila, oceňujíc duchaplnou jeho dcerušku dle zásluhy, aby správce jí velmi bohatou, stále doplňovanou knihovnu zámeckou ne-

jen dal zcela k volnému použití, nýbrž i knihy, které si přátí bude, za ní posílal, což se také stávalo.“

Zarážející byl také chladný vztah Terezie Panklové ke své dceři Barunce. Nebyl to vztah dobrý, chápající a milující vztah mateřský, ale spíše macešský. Nezúčastnila se dceřiny svatby, dceru nenavštěvovala, snad to bylo jen jednou a to brzy po Boženině svatbě, kdy se zdálo, že nerovné manželství by se mohlo rozpadnout. Nepřijela, ani nepozvala dceru k sobě, když v roce 1853 Boženě zemřel její nejstarší syn Hynek, do kterého vkládala Božena tolik nadějí a jehož ztrátu nebyla schopna překonat. Dne 24. ledna 1862 nepřijela ani na Boženin pohřeb. Nenavštívila svoji dceru ani předtím, když Božena Němcová strádala bídou a utrpením.

Kdyby v žilách Boženy Němcové kolovala modrá krev a Božena byla v pokrevním příbuzenském svazku s princeznami Kuronskými, proč v době svého dospívání neobdržela Barunka šlechtický diplom a příslušný rodokmen a nestala se z ní komtesa? Božena nedostala od vévodkyně Záháňské věno, kněžna jí neustrojila svatbu, i když jsou z ratibořického zámku do České Skalice vypraveny čtyři kočáry s přemovanými kočimi. Zdá se, že kněžna v oblasti zabezpečení dítěte Barunky a pak v zajištění její další výchovy a vzdělání, učinila své povinnosti zadost. Komu asi dala kněžna Záháňská slib, že se o malou Barunku postará? Měla kněžna s Boženou ještě další plány, které se jí však nepodařilo realizovat? Bohužel za 2 roky po Boženině svatbě kněžna Kateřina Vilemina Záháňská dne 29. listopadu 1839 nečekaně umírá ve věku 58 let.

Faktem je, že Božena Panklová-Němcová nebyla dcerou vévodkyně Kateřiny Vileminy Záháňské. Ta sice porodila dne 13. ledna 1801 v Hamburku dceru Adelaidu, kterou však přenechala na výchovu rodině pokrevního otce dítěte. O Adelaidu Armfeltovou bylo dobře postaráno, žila v přepychu ve Finsku, kde také pak zemřela ve věku 80 let.

Matkou Boženy Panklové-Němcové nebyly ani další 2 sestry kněžny Záháňské a to Marie Luisa a Johana Kateřina. Princezna Johana Kateřina měla skutečně s hercem a zpěvákem Arnoldim syna Pritze, který pak ve věku dospívání obdržel příslušný rodokmen a byl přijat do šlechtických kruhů. Mnoho nevyjasněných okolností zůstává

Kněžna Kateřina Vilemina Záhaňská

Božena Němcová

Kněžna Dorothea (asi matka B. Němcové)

však v osudu jejich nejmladší sestry Dorothea, která se narodila své dvaatřicetileté matce 21.8.1793 na rodinném zámku Friedrichsfeld v Berlíně. V roce 1808 přijel za okouzující vévodkyní Kuronskou ruský car Alexandr, aby s vévodkyní projednal provdání její nejmladší dcery Dorothea za synovce velkého francouzského diplomata a ministra Talleyranda. Patnáctiletá princezna Dorothea byla už v té době obdivuhodně krásná a duchaplná.

Svým osobitým kouzlem Dorothea okouzlovala nejvybranější evropskou společnost a to jako princezna Kuronská i jako Madame Perigordová, či jako vévodkyně de Talleyrand a de Dino a posléze i jako vévodkyně von Sagan, když jí nakonec dědictvím připadlo i záhaňské panství.

Mezi důležité životní události Dorothea patří její pobyt ve Vídni od září roku 1814 do června 1815, kam doprovázela strýce Talleyranda. V té době byla Dorothea jednou z nejkrásnějších žen Evropy a nejobdivovanější dámou vídeňských slavností. Do Dorothea se v té době šíleně zamiloval mladý hrabě Karel Clam-Martinič a jeho cit byl Dorotheou opětován. Dne 31. července 1815 hrabě Edmond z Périgordu vyzval hraběte Karla Glam-Martiniče na souboj, ale ani tato aféra Dorotheou nezastavila. Chtěla se rozvést a provdat se za hraběte Karla Clam-Martiniče. Rodina hraběte Karla Clam-Martiniče a rodina Dorothea však nechťela připustit tento společenský skandál a tak přinutila milence tento milostný poměr ukončit, což se stalo roku 1816. Tento milostný vztah však nezůstal bez následků, Dorothea velice citově strádala. Z rodinné

korespondence mezi její matkou a sestrou Kateřinou prý vyplývá, že Dorothea v únoru 1816 porodila ve Vídni děvčátko, to tvrdí jedna skupina badatelů. Jiní badatelé jsou přesvědčeni o tom, že Dorothea Périgordová porodila dceru až v září 1816, rodinná korespondence pouze naznačuje skutečnost, že v únoru 1816 byla Dorothea v nadějném očekávání události. První skupina badatelů se domnívá, že v únoru 1816 porodila Dorothea ve Vídni Barunku, jiná skupina badatelů si myslí, že Dorothea v září 1816 porodila ve Francii Marii Henriettu, která zemřela v Paříži roku 1905 ve věku 89 let.

Obě skupiny badatelů se shodují v názoru, že narozené děvčátko si Dorothea neponechala (aby zamezila skandálu) a předala je tajně do výchovy náhradním rodičům. Tuto výchovu pečlivě sledovala a také financovala.

Nejvýraznějším znakem společným u Dorothea a Boženy Němcové byla krásná vznošená postava, stejné ladné pohyby, stejná křivka labutí šíje, stejné černé vlasy s modrým leskem, velké snivé oči, které měnily barvu, tu do modra, tu do hněda, někdy byly smaragdově zelené. Obě ženy měly stejný tvar nosu i lalečku ucha. Porovnejte sami tvar čela, brady a úst u obou žen. Obě ženy okouzlovaly společnost ušlechtilým zjevem, duchaplnou konverzací, osobitým půvabem. Obě byly bystré pozorovatelky. Také Dorothea ráda psala, psala ráda a hodně, její sloh byl lehký a jasný. Její dopisy byly milé, dobrého slohu, plné obraznosti a vtipné gradace příběhu. Nejmilejším tématem jí byly vlastní vzpomínky z dětství ...

Kněžna Kateřina Vilemina i Dorothea vy-

znamenovaly rodiče Boženy Němcové zvláštní přízní. Za věrné služby Kateřina Vilemina ve své pozůstalosti věnovala Janu Panklovi v Ratibořicích domek se zahradou, tak zvanou „Panklovnu“. Její sestra Dorothea, hned jak se stala dědičkou a majitelkou záhaňského panství, povolala do Záhaň Jana Pankla. Jaký asi měla zájem Dorothea na tomto štolbovi? Božena Němcová navštívila rodiče v Záhaň v listopadu 1848 a v dubnu 1850, kdy přijela navštívit nemocného otce, kterého hluboce milovala. Vztah matky k dceři však zůstal nadále chladný. Boženin otec Jan Pankl zemřel v Záhaň 28.června 1850 ve věku 56 let.

Za „věrné služby“ vévodkyně Dorothea vystrojila Janu Panklovi v Záhaň důstojný pohřeb a nechala postavit na jeho rově pěkný pomník. Opět jakoby splácela tímto gestem Janu Panklovi nějaký dluh.

Božena Němcová je pochována v Praze na Vyšehradském hřbitově. Dorothea zemřela v Záhaň 19.září 1862. Svoji sestru Kateřinu Vileminu přežila o 23 let, Boženu Němcovou o 8 měsíců. Dorothea spolu s Kateřinou sni svůj věčný sen v rodinné hrobce v Záhaň. Zámecké tajemství sester Kuronských zůstalo zastřeno závojem mlčení. Jen pamětníci události, staré stromy v zámeckém parku v Ratibořicích a staré platany na nádvoří zámku v Záhaň, tiše ševlí a zasněným vypráví pohádkové příběhy, co se tu stalo i nestalo, bylo i nebylo ...

Vskutku s detektivní erudicí vstupuje do zámeckých archivů spisovatelka Helena Sobková. Tajemství Barunky Panklove zatím zůstává neobjasněno.

Ing. Alena Kulheimová, Česká republika

This land is your land

(Odyssey of an unemployed.)

You are on your way to work and, to pass time, you turn on the car radio. There is music playing, then news: something about an accident on the Dan Ryan Expressway, a fire on the South side of Chicago; then the weather report followed by two boring commercials. And then back to the news: economy is down and unemployment is on the rise; another airline has ceased operating due to bankruptcy, dozens of passengers are stranded at the airport.

Your heart skips a beat. You pull over to the curb and stop the car. Suddenly you feel dizzy, nauseous. To be sure, there is nothing unusual about an airline shutting down; times are hard, more and more people are walking the streets while factories and large businesses are closing their doors for good.

But this time it's different. This is YOUR airline they are talking about, your place of work, your source of income! Without warning, you have joined the large number of unemployed. You sit in the car, your mind racing over the string of events of the past few weeks.

Is this really happening to you? No letter or phone call from the management, no official announcement: "...we regret to inform you that our airline has run out of money..."

Oh sure, you knew for quite sometime that there was trouble, financial difficulty hanging over the airline, an ominous cloud ready to burst. There was the terrorist attack in 9-11, the growing recession, the fierce competition from other airlines, and finally - chapter 'Eleven.'

But there was also hope that, perhaps, another company would come to our aid and bail us out, take over, saving hundreds of employees from losing their jobs. Or, better yet - we could sell a couple of airport-gates; even a base at one of the other cities - Now, the last spark of hope has vanished. 'WE' have lost.

Pondering what to do next, you start the car and drive past the airport. Crowds of unhappy travelers are standing around, curious onlookers, reporters, TV crew; loud noises, angry voices, chaos. Signs confirming the sad news:

"The recession has clipped our wings."

You drive on, past the hangers with a fleet of planes standing in even rows like soldiers ready to assume their operation. You stop at the Main office. Several dozens of airline employees like yourself, are milling around,

discussing the disturbing news, looking for answers but not finding any, wondering what to do and where to turn. Some tears are shed over the loss; after all, this was your second home, your financial security, your bread-and-butter, yes, even your source of friendship and social life. Now, standing here, talking over the good and the bad times you have had together, you are staring in the face of a dark, grim future ahead of you. What now?

You should get home where you can think things out, focus on your problems away from the rest of the world. Except, your home is not just around the corner or even across town. Your home is several hundreds of miles away and you, just like the other passengers at the airport, are now stranded in this city. For a number of years you have been commuting to work, flying to Chicago and then, following several days of work up in the air, back home again. How will you get home now?

You drive back to the terminal, park your car and push your way through the pacing crowd. A sympathetic ticket agent from another airline finds an empty seat on the next plane heading for your destination.

Three hours later you are back home, surrounded by the familiar sights and scents of your bedroom. Curled up in your favorite chair you start scrutinizing your situation.

As of today, you are unemployed and in desperate need of money. For the past three and half weeks you have worked long hours, hoping for a nice plump paycheck to spend on Christmas presents. Now, however, you know that that too, went down the drain of the sudden bankruptcy. Yet, there are bills to be paid and food to be bought, gas for your car and those ever-lasting monthly car payments. You must find work soon!

But not to worry; with twelve years of experience as a flight attendant, you will land an airline job in no time. You love to fly. Ever since that first trip you took as a child to visit your grandparents, you knew that flying was your destiny. Following your graduation from college you headed straight for the airline employment office. You had to fly.

And flying you did. Until now, twelve years later spent between the heaven and earth, when, all of a sudden you have been grounded. Why? You feel betrayed, confused hurt.

(Move over, Erma Bombeck, you're right, life is NOT a bowl of cherries!)

You have begun to sample the bitter pits of life.

The unemployment office is considerably less crowded than you had expected. You pick up an application at the back of the room and quickly filling in the necessary information, you sit down and wait. Forty minutes later you hear your name being called. (Already? It must be your lucky day!)

The clerk at the counter gives you an appraising glance, then checks the paper in front of him. A few seconds later he looks up, quizzically shaking his head.

"But I don't understand," he seems puzzled. "If you work in Chicago, then what are you doing down here?"

Quickly you explain. Yes, your workplace is in Chicago but this is where you live, this city is your permanent home.

The man eyes you with suspicion.

"This is going to be a complicated case, I think," he mutters. And complicated it is.

He reaches for a thin manual entitled "USA - Codes", opens it and page by page he checks the short, uneven columns. Another head-shake, another sideways glance, then back to the beginning of the manual, page by page, he slowly and carefully leafs through the booklet. Finally he looks up.

"It's not here."

"Excuse me - but what's not there?"

"Chicago. It's not here. I can't find it anywhere."

Glancing over the counter at the open manual you are beginning to understand.

"Chicago is a city and it is in the state of Illinois."

You try to sound non-chelant, matter-of-fact like; no need to upset the poor man.

He nods his head and then, with a halting hesitation, he asks: "Ehm, would you spell it for me?"

Slowly you spell ILLINOIS and, at the same time, you point to the printed word in the manual.

"Oh yes, of course." A sigh of relief followed by the next question. "Are you Hispanic?"

"Excuse me?"

"Are you Hispanic?"

Surely he must be joking! Your very fair complexion, your straw-blond hair and blue eyes can leave no doubt in anyone's mind as to your origin.

"No, I am not. I am Caucasian." (A little patience and understanding can go a long way, right?)

The man reaches for another book. Once again you notice the familiar expression of

confusion. (No, this is not my lucky day, after all!) "I cannot find your job description, Miss. Are you sure it is 'a flight attendant'?"

"Yes, I'm sure. Have you looked under 'Steward, stewardess? Travel? Airlines? Aviation?'"

He nods: yes, he has - no, it isn't there. He motions to his colleague. Following a short interlude, the second man reaches for The Book. Page by page he skims over the printed lines looking for the non-existent vocation. He too, shakes his head but doesn't give up. At last, a victorious smile.

"I've found it! Here it is!"

Yes, there it is in small print under the heading:

"AMUSEMENT AND RECREATION."

They both chuckle with relief, you -with disbelief. Is it really possible? The government should be made aware of such anti-qualities! - or is it?

At long last the necessary procedures have come to an end. With regained composure the clerk hands you a printed sheet of instructions.

"Anything you need to know about the unemployment benefits is right here. Read it carefully."

You thank him and walk out. But not until you get home do you realize that the printed information is in Spanish.

Time passes quickly. Only a few weeks ago you worked the last flight for 'your' airline, and now it is already another year. Christmas came and went with New Year's in tow and now January too, is coming to an end. You keep reassuring yourself that this is going to be a good vintage year: good for business and economy, good for you. You refuse to give up, you will not be a poor loser!

The first stack of resumes has been sent out and now you are working on your second batch; there were several interviews set up for you in February and next week there is an 'Open House' held in Chicago by one of the leading airlines.

Hundreds of applicants showed up for the 'Open House' and so did you. (Paying for another airfare was not in your budget but - how else should you look for work?)

The morning rush-hour traffic finds you standing in the long line outside the designated building. It's a cold and windy day but no-one seems to notice: your thoughts are inside those doors where HOPE is waiting.

Half-past eight they invite you in, groups of young girls and middle-aged women and men, tall and well-groomed with a fixed

smile on their lips and a prayer in their hearts: please, God, let them take me!

They look you over and ask for your name, throw in several routine questions and close the interview with one last request: pick one word that best describes you. (Helpful? Responsible? Dependable? Energetic? Innovative? Creative?) They thank you graciously for choosing their airlines a dismissal you with the all too familiar phrase: 'You will hear from us soon.'

That's it? You are bewildered, disillusioned. Your whole future is suspended from one single word, randomly chosen to characterize your personality, your ability to function up there under the sky, to appease passengers and see to their needs and safety. Just o-n-e word?

Doesn't anyone bother to read your resume, check your numerous recommendations and commendations from passengers, consider your qualifications and previous experience, doesn't anyone care?

There is also the one interviewer who closes with the following question: How will I be able to remember you and recognize you from all the others...? And you are tempted to point to your heart-shaped birthmark on your upper arm (or better yet, should you give him a passionate kiss? Jump on top of his desk and dance a Can-can? Recite a Shakespearean sonnet? Or chant the airline's commercial?) Instead, you smile like all the others before you and make a feeble attempt to say something clever and original because you need the job and, at this moment your future is in his hands.

Several airlines call you back for a second interview and then you wait again, it's already the end of February and the days are getting longer and so are the lines of unemployed.

A spark of hope flares up when a middle-aged interviewer representing a global airline mentions that "...we might be able to hire you for one of our recent openings." A few moments later, however, the spark vanishes when she learns that your parents are divorced.

"Sorry, dear, but our company has very high standards and expectations when it comes to our employees' morals."

Was that a bomb dropped onto your lap? A low blow below the belt! Did you really hear correctly?

Excuse me - but what does my parents' divorce have to do with ME, my ability to work well, my experience, qualifications, recommendations? What do you know about MY life, my values and standards, my unblemished character and untarnished reputation?

Your eyes are filled with bitter tears of fury and humiliation when you leave the office. How dare she criticize my parents whom she has never met! Does their divorce make them any worse than hundreds of married couples who live together under false pretense while cheating on each other? What about families with histories of alcoholism, drug abuse and worse?

How can anyone be so thoughtless, so cruel, so vicious! What gives her the right to verbally abuse me with so-called assumptions, stripping me of my pride, my self-esteem? Doesn't our very own constitution protect these rights from the likes of her and others like her? No, this was not a comment leading to the best selection of a suitable applicant for a job; this was a personal attack aimed at me!

They say that time heals sorrow, mends wrong-doings and injustice, but not this one, no this one will never heal!

And time goes on, undaunted undisturbed by misfortunes and frustrations of so many lives around.

Occasionally you hear from your old friends; some have abandoned the life of career-women, having joined, the growing forces of housewives and mothers; others have returned to school to pursue different careers and professions. Several of the luckier ones have landed jobs with one of the remaining airlines; the rest, like yourself, are still relentlessly interviewing with companies that show mild interest in your resume and qualifications.

The economy has not, as yet, improved; the world recession is still endangering, even destroying many a household. But there is one thing you have learned during these past few trying months: to have patience, and faith in yourself, ability to adjust to, and cope with, the unexpected; perseverance to go on, no matter how difficult the obstacle. Perhaps, some day not too far in the future, one of the companies you interviewed with, will call you back with a job offer and you will go anywhere they'll send you, be it New York or San Francisco, or Cleveland, Ohio because you want to work and lead a productive and satisfying life same as millions of others.

And just maybe, when you are married and have children of your own, someday - far in the future, you will shake your head while watching the young generation, and you will say whimsically:

"You kids have such an easy life, you don't know just how lucky you are! Why - when I was young..."

Vladimira Williams

Paths of Glory and Tribulations

After his official coronation as the King of Bohemia, George of Poděbrady was compelled to restore his royal authority in Moravia, Silesia and Lusatia by successful military interventions in the eastern realm. His invasion of Austria resulted in a peaceful settlement in Vienna where Albrecht of Habsburg gave up all claims to Moravia in return for George's cessation of further incursions into Austria. He also achieved an agreement with the duke of Saxony when both abandoned territorial claims in each other's regions.

George also strengthened his position with the German/Roman Emperor Fridrich III who bestowed the bohemian Kingdom to him in fiefdom. At some point George even entertained the thought of seeking the Emperor's throne for himself since Fridrich showed a tendency to neglect his imperial duties. Recognizing the growing power of the Czech King, Emperor Fridrich elevated George to the position of associate ruler and an ultimate sovereign of Bohemia. Some time later George showed his appreciation by liberating Emperor Fridrich from an embarrassing confinement in the besieged city of Vienna. George of Poděbrady was widely recognized as the sovereign of both Hussite and Catholic subjects and was praised for his continuous efforts to bring about reconciliation between both factions in the kingdom. A statue of him astride his horse with a sword held in his hand was placed in front of the Týn church and his motto „The Lord's Truth Prevails“ (Pravda Páně vítězí) was written above the communion chalice.

King George sealed diplomatic ties with neighboring countries through the marriages of his children with marriages of children of Dukes of Saxony and Brandenburg. During the summer of 1461 his twelve years old daughter Catherine was married to the Hungarian King Matthias Corvinus (Matyáš Korvin). The delegation of King George to Rome in the spring of 1462 conveyed an oath of obedience of the Czech monarch to Pope Pius II while requesting a confirmation of the Compacts and the approval of Jan Rokycana as the Archbishop of Prague. The Pope declared the Compacts to be void, pointing out that they were valid only for one generation of the Hussites. He also refused to accept George's oath of obedience until the time that he weeds out all heresies from his lands. George in turn condemned the Pope's position and swore his own allegiance to the Compacts.

At this time another major problem occupied the minds of European rulers: The rapid territorial expansion of the Muslim Turks into the Balkans. The danger of Turkish invasions into central Europe was undoubtedly a motivating factor for George to establish a League of Christian Princes in 1462. King Kazimír of Poland was the first Christian monarch to enter into the military alliance with George. Similar alliances were sought with the rulers of Burgundy, France and Hungary. The original version of the Bohemian-Polish Alliance was based on the creation of joint military forces of Christian countries under the leadership of the Bohemian King against the Turks and the liberation of Jerusalem from the hands of "infidels". From this idea of the Anti-Turkish war alliance there developed a broader concept of some kind of a charter, a universal peace organization of European states. The articles of this planned charter were to deal with problems like how to prevent wars, how to resolve disputes among individual states, how to punish intruders and disturbers of peace. Solutions to these problems were to be found in the creation of an international court of justice and a standard universal jurisprudence and the establishment of a permanent assembly of delegates of all countries. Antonius Marini of Grenoble, an Italian humanist, diplomat and adviser of King George, is frequently mentioned by historians as the driving force who articulated the proposed charter. The League of European Princes was directed against the Pope as well as against the Turks since the alliance excluded the Roman Curia in this secular organization of Europe. King Louis XI of France accepted the Bohemian delegation led by A. Marini and a treaty of Franco-Bohemian alliance was formed. Pope Pius II requested the presence of George before an ecclesiastical court, but before it convened in Rome, the Pope died.

In the summer of 1464 a large Bohemian delegation was sent on a diplomatic mission to France, England, Spain and Portugal to gain the support of the western European monarch for George of Poděbrady against the new Pope Paul II. The mission failed. Pope Paul II sent new summons to George to appear before the Roman Curia Tribunal. George's refusal resulted in his excommunication from the Roman Catholic Church, papal designation of heretic and deposition from the throne of Bohemia. By this act all

of his subjects were no longer bound by an oath of obedience to him and a crusade against the Calixtine Czech was organized.

Meanwhile Zdeněk of Šternberk met with 16 Catholic Lords at the castle of Zelena Hora (Green Hill) near Nepomuk and established Jednota Zelenohorská (The Unity of Green hill), an alliance opposed to the king, which soon found allies in several cities (Plzeň, Brno, Jihlava, Znojmo). After some futile attempts to prevent a civil war, a few castles, strongholds and cities were besieged, but ultimately the conflict ended in an armistice. The majority of Moravian towns, however, joined the Unity of Green Hill.

The rebellion against King George quickly spread throughout the realm. The Hungarian King Matthias declared war against his father-in-law. The armies of Matthias captured several cities and strongholds in Moravia. George's soldiers succeeded in conquering the castle of Konopiště. In the winter of 1469 Matthias planned to invade Kutná Hora but his army was surrounded near Vilémov. A private conference between the two kings resulted in a truce based on the promise that Matthias would negotiate an agreement with the pope and that he would cease the hostilities against his father-in-law. Regrettably Matthias broke his promise.

The meeting of the two monarchs, the papal legate and the delegates of the Bohemian gentry was unsuccessful. By the votes of the Catholic gentry and the leaders of the unity of the Green Hill Matthias Corvinus was elected the King of Bohemia (1469-1490) in Olomouc on May 3, 1469. Despite the homage paid to him by the Silesian and Lusatian Estates, Matthias was never considered a legitimate ruler of the Bohemian Kingdom. The Bohemian Diet, loyal to George of Poděbrady, refused to accept the election of Matthias in Olomouc, and followed the motion of George to choose Vladislav Jagellon, the son of the Polish King Kazimír, with the provision that he would marry George's thirteen-year-old daughter Ludmila. George in turn renounced the succession of his sons to the throne.

The fighting between the two warring sides continued. George's son Viktorín who led several successful expeditions against Matthias was captured and jailed at Trenčín. His brother Jindřich was sent to Moravia where he defeated Matthias near Uherský Brod and devastated the entire region around Trenčín. Matthias in turn invaded eastern

Bohemia and advanced to Kutná Hora and Kolín where he was repulsed by the Czech troops commanded by Johana of Rožmitál, the second wife of George of Poděbrady. Matthias quickly retreated to Jihlava, Telč and Znojmo.

Archbishop Jan Rokycana and George of Poděbrady died within one month of each other in February and March of 1471. George of Poděbrady died after a long illness at the age of 51.

At the joint convention held in Kutná Hora on May 27, 1471, the Utraquist Estates and a small portion of Catholic Lords elected Vladislav II Jagellon (1471-1516), a fifteen year old son of King Kazimír of Poland, as their Bohemian King. The candidacy of Matthias Corvinus was rejected. The electors thus showed their respect for the wishes of the late King George. In contrast to Matthias, Vladislav was lawfully elected and accepted by legitimate electors. The Hungarian King Matthias, who controlled Moravia, Silesia and Lusitania, asked to be crowned the King of Bohemia the next day (May 28) by the papal legate Rovarelli in Jihlava.

Vladislav II was crowned the Bohemian King in solemn religious ceremony conducted by the bishops of Poland in Saint Vitus cathedral. Vladislav, however, ruled only in Bohemia, the other three provinces continued to be ruled by Matthias. The reality of the dual monarchy was totally new. An attempt to depose Matthias by the invasion of Hungary by the Polish King Kazimír was unsuccessful. Kazimír, Vladislav and Matthias to prevent further bloodshed established an extended armistice. It lasted for only 2 years and was again violated by Matthias who attacked Poland. A new alliance was formed by Emperor Fridrich III, King Kazimír and King Vladislav along with 3 sons of George, Viktorin, Jindřich and Hynek. The allied Czech-Polish forces defeated Matthias in Silesia and the 3 monarchs established another truce.

At the Bohemian Land Diet held in Prague in 1475 an agreement was reached concerning the division of reign: Both Vladislav and Matthias retained their title of the Bohemian King. Vladislav was to rule Bohemia, Lusatia, Svidnice and Javorsko while Matthias would rule Moravia and the remainder of Silesia.

Further negotiations concerning the armistice, the division of the Bohemian Crown

and the matter of royal succession were held in Olomouc toward the end of 1478. Vladislav also made peace with the Unity of the Lords, which hitherto had supported Matthias.

The papal anathema imposed upon Bohemia was lifted at this time. There were also some new policies introduced in the appointments of land office holders, which favored the upper levels of aristocracy to the detriment of the lower ranks of gentry. The changes led to further limitations of the royal power.

The year 1483 brought in a widespread plague epidemic which afflicted even the citizens of Prague. Later that year Prague experienced bloody civilian riots. The new Town councilors were thrown from the windows of their town hall and massacred in the street below (2nd Prague Defenestration). Similar atrocities occurred in Malá Strana (Little Quarter) where the mob destroyed the newly restored monasteries, killed and chased out the monks, eventually even plundered and devastated the Jewish Quarter. Even the king distanced himself from Prague for an entire year.

The land assembly met in Kutná Hora in 1485 where a religious reconciliation between the Calixtine and Catholic Church was concluded for the next 31 years. The Catholics acknowledged the validity of the Compacts as the foundation stones of the law of the land. This was a significant undertaking in the European history, which was to usher in an atmosphere of relative religious tranquility.

On the other hand the decision of the Land Assembly of March 14, 1487, to severely punish peasants who abandoned their farmland without the permission of their feudal lords, had a devastating impact upon the institution of feudal servitude. Subjects who deserted their masters were forcibly returned to the homestead and their captors were awarded by 10 – 20 talents of silver.

King Matthias died in 1490 at the age 47 years in Vienna. His illegitimate son Jan did not inherit his father's realm. A few large estates in Silesia were entrusted to Vladi-

King George of Poděbrady viewing the defeated army of Matthias Corvin

slav's younger brother Jan Albrecht while the delegation of Lusatians pledged their allegiance to Vladislav. The Moravian and Silesian Estates likewise paid their homage to Vladislav. The Hungarian Estates followed the trend by electing Vladislav Jagellon their king. Austria was relinquished to Maximilian of the House of Habsburg.

Between 1490 and 1502 the most famous architect of the late Gothic style, Benedict Ried (Rejt), began the construction of the magnificent Vladislav Hall at the Prague Castle. The last three years of the 15th century (1497 – 1500) witnessed several drastic administrative measures that were introduced by the Bohemian Estates. The Knights and the Gentry, who enjoyed the tacit approval of the King, greatly increased their power while reducing his own jurisdiction. The new Civil Code of the Land, passed by the Bohemian Diet in 1500, drastically reduced the powers and privileges of royal towns while transferring the power into the hands of the Knights and the Lords.

In 1509 the coronation of Vladislav's son Ludvik as the future King of Bohemia took place, in order to ensure the continuation of the Jagellon dynasty. The remaining years of Vladislav's reign were spent in confirming ancient rights and freedoms of the Silesian and Moravian regions.

Vladislav II died on March 13, 1516 after ruling Bohemia for 45 years. During his final years on the throne he greatly neglected the matters of State, allowing the nobles to form a controlling oligarchy that brought much suffering to the common population.

Tony Jandáček

**Photo on back page:
Vladislav Hall at the Prague Castle**

